Colofon
Dorpskrant Nederhemert is een uitgave van de Dorpsraad Nederhemert.

De redactie bestaat uit:
Jenny van den Broek — Dirk Brugmans
Willemien Hobo — Gerda Kooijman
Wim van der Toorn — René van de Werken

Info en tips:
Voor het aanleveren van tips, artikelen:
dorpskrant@dorpsraadnederhemert.nl

Verspreiding en abonnementen:
Dorpskrant Nederhemert wordt gratis verspreid onder alle inwoners van Nederhemert. Mensen buiten Nederhemert kunnen een abonnement nemen. Een ophaalabonnement kost € 15,- en een abonnement per post kost € 25,- per jaar.
Bezorging, klachten, nieuwe abonnees:
Dirk Brugmans 06-22838436

Advertenties:
De Dorpskrant Nederhemert wordt bekostigd door advertenties. De prijzen zijn als volgt:
KLEUR:
1 hele pagina - € 550,- per jaar
ZWART-WIT:
Hele pagina - € 100,- voor 1 uitgave
- € 350,- voor 1 jaar
Halve pagina - € 50,- voor 1 uitgave
- € 175,- voor 1 jaar
Kwart pagina - € 25,- voor 1 uitgave
- € 87,50 voor 1 jaar
Achtste pagina - € 15,- voor 1 uitgave
- € 50,- voor 1 jaar
Digitaal
Website: www.dorpsraadnederhemert.nl.
Facebook: Dorpsraad Nederhemert
Twitter: @DorpsrNhemert

Contact met de gemeente:
Hebt u klachten over allerlei zaken binnen Nederhemert die ook de gemeente aan gaan, denk aan kapotte verlichting, verstopte riolering, overlast e.d., bel dan altijd met telefoonnummer. **0418-681681**. Daar wordt u te woord gestaan en zo nodig doorverbonden. Wanneer de gemeente meermaals niet op uw klachten heeft gereageerd, kunt u contact opnemen met de dorpsraad.

De contactpersonen binnen de gemeente zijn:
Nicole Heerius-van Duinen, dorpscoördinator van de gemeente Zaltbommel. Zij is bereikbaar op het nummer 0418-681645 of 06-29024749.
Binnen de politie is er ook een contactpersoon voor de dorpen. Voor ons is dat Linda Laurant, te bereiken via telefoonnummer 0900-8844

Maart 2017

Rijkdom in maart.

Het is maart! Lentemaand. Wie 's morgens vroeg uit de veren is heeft ze al gehoord: "De vroege vogels!" Kwetterend, fluitend strijken ze weer neer in onze omgeving. Langs de Maas, in het Sterrebos, op het eiland, in de weilanden… Nog even en ze gaan weer broeden. Jong leven komt weer in de nestjes. Jonge lammetjes dartelen weldra weer in het veld. Tussen al dat geluk mogen we samen wonen, werken en leven. Kijk deze maand om u heen, luister naar de vogels, geniet op de dijk van de opgaande en ondergaande zon. Dan voelen we dankbaarheid over deze zichtbare schepping en de rijkdom om hier te mogen wonen.

In deze dorpskrant kijken we ook even terug naar het winterseizoen. Heel even kon er tot groot plezier van velen geschaatst worden bij Rudy van de Werken. En niet alleen werd er geschaatst op een mooi ondergelopen plekje in de Nieuwstraat… er werd ook een indrukwekkende tocht geschaatst door één van onze dorpsgenoten. We kijken nog meer terug! Veel wetenswaardige geschiedkundige zaken passeren uw lezend oog. Wat is Nederhemert een dorp met rijke historie. Rijk. Wat is rijk? Rijk kan ook gelukkig zijn. Wie gelukkig is, is rijk. Over deze rijke, gelukkige mensen gaat het in deze lente editie. Mensen die getrouwd zijn, een paar dagen soms nog maar, en anderen soms 40, 50 jaar. U leest van gelukkige lange jaren van wonen op 't Eiland, van varen en zwemmen in de Maas. U leest van de letterlijke verbinding tussen Zuid en Noord, van varen op andere rivieren en van een creatief gezellig duo, ook al uit ons dorp.

We mogen niet vergeten dat ons dorpsleven ook onderdeel is van een bruisend land waar van alles aan de hand is. En natuurlijk weten we dat ook. Ook in ons dorp gaan de verkiezingen niet geruisloos voorbij. Op Zuid reed 15 maart zelfs een verkiezingsbus voor zodat de bewoners dichtbij huis kunnen gaan stemmen. Er is veel aan de hand in de wereld maar ik hou het hier deze keer bij.

Gerda Kooijman – Groeneveld

Nieuwtjes van de dorpsraad

Stukje vanuit de dorpsraad.

De winter is voorbij en het voorjaar is aangebroken. De dagen worden langer en het buitenleven komt op gang. Tijd voor het voorjaarsnummer van onze krant met een terugblik naar de winter en een blik vooruit naar de zomer.

Oud en Nieuw

Oud en nieuw is rustig verlopen en is er gelukkig weinig schade aangericht en overlast geweest in Nederhemert.
We zijn daar als dorpsraad erg blij mee.
Uit voorzorg hadden we de boekenboom ingepakt, om zo te voorkomen dat hij beschadigd of vernield zou worden.
Arie Verheij heeft dat keurig gedaan met behulp van Dirk Hobo en materialen, die beschikbaar gesteld werden door Hobo.
In januari heeft Arie de boom weer zijn winterjas uitgedaan en gevuld, dus klaar voor gebruik.

Zomermarkt

Wij hebben overleg gehad met vertegenwoordigers van diverse verenigingen over de zomermarkt, welke wij op zaterdag 17 juni hopen te beleven bij het kasteel op het Eiland.
Calvi is zo welwillend geweest om hun terrein en het kasteel weer voor een dag af te staan aan ons, wat we erg fijn vinden, want het is leuk om dit evenement te mogen organiseren op zo'n mooie locatie.
We gaan proberen het met behulp van de verenigingen en vrijwilligers weer tot een mooie dag te maken.
De zomermarktkramen zijn alleen voor de ondernemers en bewoners uit Nederhemert Noord, Zuid en Bern.
Aangezien het terrein niet groot is kunnen we geen mensen van buiten Nederhemert deel laten nemen als standhouder.
De dorpsraad zal ook een stand hebben en daar worden onder andere kaartjes verkocht voor rondleidingen door het kasteel.
We hopen dat het weer mee zal werken, zodat we met elkaar weer een gezellige dag te mogen organiseren.
We bezorgen in april een flyer met de gegevens voor de standhouders en tevens staat erop, waar U zich kunt aanmelden als vrijwilliger.
Wij hebben er zin in.

Gebiedsgericht werken

Wethouder Han Looijen heeft onze vergadering bezocht om uitleg te geven over gebiedsgericht werken.
Het is de bedoeling dat wij ideeën verzamelen over hoe het in de toekomst beter kan in ons dorp. Waarschijnlijk heeft U hier ook ideeën over. Deze ideeën willen wij gaan verzamelen in een gebiedsplan, wat een blik op de toekomst is van ons dorp.
Niet alleen hoe het er uit komt te zien, maar ook hoe we met z'n allen willen samenleven in ons dorp.
De gemeente wil dit plan dan gaan gebruiken om daar hun beleid op af te stellen.
Het plan kan van alles omvatten o.a. duurzaamheid, recreatie, toerisme, zwerfvuil, sneeuwruimen, leefbaarheid, woningaanbod, voorzieningen voor jeugd en ouderen, veiligheid, zelfredzaamheid, verenigingen, inrichten en beheer openbare ruimte, onderwijs, verkeer, vervoer, noem maar op.
Het kan gaan over alles wat U aan het hart gaat.
En dat zouden wij graag willen weten.

Vandaar, dat wij door middel van een flyer uit willen zoeken wat U vindt, zodat we het kunnen verwerken in een rapport. Dit zal de basis worden van ons gebiedsplan, wat we dan uit kunnen werken voor de gemeente, zodat die hun beleid voor de komende jaren daarop af kunnen stemmen.
We hopen dat U vast na gaat denken, zodat U ons mee kunt delen wat Uw mening is en wat U belangrijk vindt voor Nederhemert.

Rotonde
De rotonde kruising Maas-Waalweg – Nederhemertsekade gaat dit jaar gerealiseerd worden. Het leek ons als dorpsraad leuk om midden op de rotonde iets moois te realiseren en zijn hier mee aan de slag gegaan. Helaas gaat dit niet snel, maar we hopen voor elkaar te krijgen dat er iets moois op komt te staan. We moeten hiervoor de financiering zien rond te krijgen door subsidies te verwerven bij de provincie, gemeente (alhoewel die geen budget hebben voor kunst), Rabobank of andere instellingen.
Aan de hand van het bedrag dat we kunnen verwerven, kunnen we gaan kijken wat we kunnen realiseren. Het zal moeilijk worden, maar we gaan het proberen.
U wordt op de hoogte gehouden.

Informatieborden
In Noord en Zuid zullen informatieborden geplaatst gaan worden. Hierin kunnen aankondigingen van activiteiten opgehangen worden.
De borden zullen beheerd worden door mensen van de dorpsraad.
Het zijn borden voorzien van glas en een slot, dus er komt een beheerder die de aangeboden informatie ophangt.
Op Zuid is Walter Esch degene die zorgt dat de informatie in het bord opgehangen gaat worden en in Noord moeten we nog even overleggen.
Op Zuid komt het aan de Kasteellaan tegen de Wiel te staan en in Noord bij de boekenboom.

Bloemenmanden
We hebben dit jaar ook een proef met bloemenmanden aan lantaarnpalen.
De bakken worden gehuurd en kant en klaar met de bloemen aangeleverd en opgehangen door het verhuurbedrijf.
Wij moeten ze alleen met elkaar onderhouden en water geven.
Er komen niet aan alle lantaarnpalen bakken te hangen, want ze moeten niet onder bomen staan en er mag geen gevaar zijn dat er vrachtwagens tegen aan rijden.
Er komen er 20 in Zuid te hangen en 30 in Noord.
We hopen dat het ons dorp kleur geeft.

Ouders met kinderen in de auto
Bij ons is de vraag gekomen om alle ouders, die met kleine kinderen op hun schoot achter het stuur rijden of met kleine kinderen op de bijrijdersstoel, te waarschuwen. **DIT IS LEVENSGEVAARLIJK!!!**
Denk er alstublieft over na wat er kan gebeuren, als een airbag uitklapt!
Uw kind overleeft dit zeer waarschijnlijk niet. Een airbag opent bij een aanrijding met slechts 30 km, met een kracht van 200 km. **ZET UW KIND(EREN) OP DE ACHTERBANK,** in de gordels of een stoeltje. Ook op kleine afstanden in de bebouwde kom kan iets gebeuren.
Wees zuinig op Uw kind(eren), ze zijn onbetaalbaar en een ongeluk zit in een klein hoekje.

Jeugdleden
We zijn nog steeds op zoek naar jeugdleden. Wil je je inzetten voor de leefbaarheid in ons dorp en adviseren op het gebied van jongeren, meldt je aan!!!

SAIL
We zijn ook weer druk in gesprek met Aalst en Poederoijen om weer een SAIL te organiseren in september. Dit zal gebeuren op zaterdag 9 september 2017.
De start zal dit jaar zijn vanuit Nederhemert, dan varen we naar Poederoijen en van daar naar Aalst naar het Esmeer, waar de meevarende vaartuigen kunnen aanmeren en overnachten.
Verdere informatie, over tijden en opgeven om mee te varen e.d. volgt in de krant van juni.

Onze volgende vergadering is 3 april om 19.30 uur in het dorpshuis.
U bent van 19.00 tot 19.30 uur welkom om zaken die U aan het hart gaan, met ons te bespreken.

Onze kleinste Hèmersen

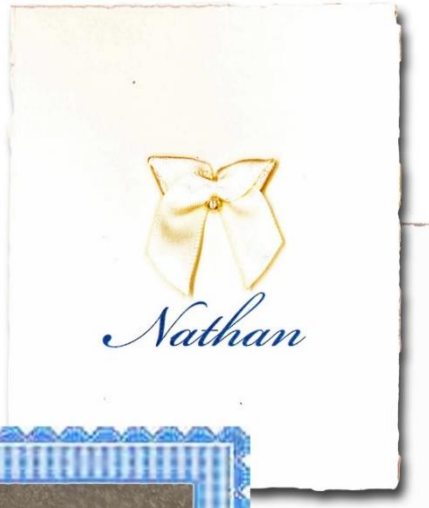

Onze kleinste Hèmersen

De Heere, Die leven gaf en leven spaarde,
verblijdde ons met de geboorte
van een dochter en zusje

Neeltje

We noemen haar

Neline

11 maart 2017

G.E. op 't Hof
A.C. op 't Hof-Bouman
Willem, Karel, Dirk, Alida,
Gerrit, Bert, Jan, Kees, Hans

Boterbloemstraat 20, 5317 NH Nederhemert
Tel. (0418) 551516

Hóever?... Tweehonderd kilometer!!

Alternatieve elfstedentocht 2017.

“Hoe ver denk je te komen?”, vragen ze aan me als ik dinsdag 31 januari om halfzeven in de ochtend op het grote meer van de Weissensee voor ons hotel de schaatsen onderbind. “Geen idee, ik stop pas als het niet meer gaat”, zeg ik stoer. Het is nog rustig, zo vroeg in de ochtend. In de verte zie ik de lichten waar vandaan we zullen gaan starten. Eerst nog even 3 kilometer daarnaartoe schaatsen, samen met Henk van Hemert, Jan Spierings en Goof van Mersbergen. Gelukkig hebben Jan en Goof een hoofdlampje op, het is nog donker en het ijs zit vol met scheuren. We schaatsen rustig richting de start. Het is niet heel koud, maar we hebben schaatskleding aan en die is niet dik, dus het voelt met dit tempo wel koud aan. Maar daar voelen we straks toch niets meer van. Voor mij is het de eerste keer op de Weissensee, meedoen aan de alternatieve elfstedentocht. 200 kilometer schaatsen, 8 ronden van 25 kilometer, dat is het doel vandaag. En ik heb geluk schijnt, de ronde van 25 kilometer, over het grote meer helemaal naar het einde naar Dolomietenblick, is 7 jaren niet meer gereden.

Dit jaar dus weer wel, iets wat met veel enthousiasme werd ontvangen gistermiddag bij de briefing in de organisatie tent. En het aantal deelnemers is schijnbaar ook een record, méér dan 1500 deelnemers zullen vandaag starten.

Om kwart voor zeven komen we aan bij de startlijn. Nou ja, startlijn, in groepen van 100-200 man staan we te wachten op de baan, honderden meters voor de startlijn. De spanning stijgt, het aftellen begint. Gelukkig is het inmiddels wat lichter, de hoofdlampjes kunnen uit. Tien seconden voor zeven wordt er afgeteld en precies om 7 uur mag de eerste groep starten. Ongeveer iedere minuut mag er dan een groep vertrekken en om iets over zeven schaats ik over de startlijn. Ik voel dat het thuisfront meekijkt en zwaai, nu nog enthousiast, naar de webcam. De transponder die om mijn enkel zit registreert de starttijd en zelfs dat kunnen ze thuis op internet iedere ronde precies zien.

Daar gaan we, de eerste ronde in. Goof gaat het eerste rondje voorop en hij houdt er meteen goed de snelheid in. Het is druk op de baan en er zitten veel scheuren in, ik moet continu

opletten. Het ijs is hard en het schaatst lekker. Het tweede rondje gaat Jan voorop, die zet er nog even een tandje bij. Na ongeveer 2 uur en een kwartier gaan we de derde ronde in, Henk neemt nu het voortouw. Die schaatst gelukkig iets minder hard, ik kom lekker op adem, het voelt super! Het begint wel een beetje te waaien. Op de heenweg richting Dolomietenblick gaat het vanzelf, maar dan 13 kilometer terug ploeteren tegen wind in, dan ben je blij als er iemand voor je schaatst! Het vierde rondje ga ik voorop. Henk had gezegd dat als we om 12.00 uur vier ronden hadden gedaan, we het zouden halen. Ik zet een tandje bij, het gaat lekker. Maar na de bocht bij Dolomietenblick voel ik als voorman de wind volop tegenwerken. Dat wordt een gevecht van 30-40 minuten bedenk ik en in mijn gedachten heb ik even een flink onderonsje met mijn bovenbenen, die wat stroef gaan bewegen. Ik zit voorop en zal me toch niet laten kennen, na drie ronden achter de anderen gereden te hebben. Dertien kilometer verder komt de bocht

aan het einde van het kleine meer, waardoor we weer met de wind mee kunnen gaan schaatsen. Daarop focussen helpt me er doorheen. Later op foto's zag ik dat er een groep van zo'n 30-40 schaatsers achter me reed. Maar op dat moment heb je dat niet in de gaten, je hoort alleen de klappen van je eigen schaatsen, je bent volledig geconcentreerd op jezelf.

Om kwart voor twaalf hebben we vier ronden, 100 kilometer dus, geschaatst. Nog nooit eerder heb ik meer dan 110 kilometer op 1 dag geschaatst en de benen voelen knap stroef. De vijfde ronde in gaan is moeilijk. Een beker soep en een paar plakken peperkoek bij de koek en zoopie peppen me op en ik heb er weer zin in. Henk zegt dat hij nog 1 ronde gaat, in rustig tempo, genieten. Hij is hier al vaak geweest en het ijs wordt slechter, voor hem staat er niet zoveel druk op, hij heeft zijn doel al bereikt. Jan en Goof zetten flink door en ik raak ze uit het zicht. Het wordt rustiger op de baan, de schaatsers verdelen zich over de 25 kilometer en een aantal zijn reeds gestopt. De vijfde ronde is zwaar, het is wennen aan het zachte deel sneeuwijs waar je nu doorheen gaat omdat het dooit. En het lichaam wil ook niet zo graag meer. Er zijn 2 slechte sneeuwijs stukken van ongeveer 4 kilometer, waarvan de tweede, die op de terugweg, ook nog eens tegen wind in is. Tussen de oren rommelt het, luisteren naar het lichaam of niet?

Bij de finish van de vijfde ronde wil ik nog even zwaaien naar de webcam. Maar dan is de focus op het ijs weg en ik val, vanwege een scheur, en glijd meters ver door een klein laagje water. Nét na de finish van de vijfde ronde zie ik Goof, hij roept dat het niet meer gaat, het zachte sneeuwijs is te zwaar en er zijn continu veel valpartijen. Gelukkig weet ik door mijn skeeler ervaring goed op de hakken te schaatsen, de voorkant van de schaats omhoogtrekken, waardoor ik vaak nét niet val als een schaats door het sneeuwijs van 3cm. op het harde ijs zakt. Ik heb dan telkens nét genoeg speling om dat op te vangen. Maar de concentratie, de focus op de scheuren, wordt nu ook steeds moeilijker. Henk houdt het voor gezien en spreekt mij moed in en ik begin aan de zesde ronde. Gelukkig kan ik aansluiten bij een klein groepje. Maar het zicht op het ijs is daardoor slecht en op het sneeuwijs deel val ik flink hard.

De groep gaat uiteraard verder, ik haal ze niet meer in. Dit is heel zwaar, ik twijfel continu wat ik zal doen. Ik rijd nu helemaal alleen, op de terugweg vanaf de Dolomietenblick, tegen wind in. Er zijn nog maar weinig deelnemers over, althans als je het over die 25 kilometer uitsmeert. Maar dan gaat gelukkig de wind een beetje liggen en ik gewen ook aan de slechte ijskwaliteit. Nog een keer een valpartij, snel weer overeind. Ik moet vóór halfvijf de laatste ronde in, anders word ik van de baan gehaald. De zevende ronde finish ik gelukkig omstreeks 16.00 uur en dan weet ik, ik ga het halen. Gewoon rustig blijven stampen, zorgen dat ik niet val en/of geblesseerd raak en ik heb nu tijd genoeg voor die laatste ronde. Halverwege de laatste ronde raap ik nog, met respect voor zijn prestatie, een wat oudere man op. Die is gevallen door het sneeuwijs en kan niet zelf meer overeind. Hij wil persé verder schaatsen, het ziet er niet uit. Bij de eerstvolgende verzorgingspost wacht ik even en na 5 minuten arriveert hij daar gelukkig ook. Ik kan weer verder.

Gek genoeg voelt de laatste ronde niet als de zwaarste en omstreeks 17.30 uur finish ik. Na 200 kilometer val ik in de armen van Henk, die trouw staat te wachten bij de finish. Mijn doel is bereikt, een geweldig gevoel. Jan heb ik al drie of vier ronden niet meer gezien, later hoor ik dat hij 8 minuten na mij is gefinisht, ik moet hem ergens hebben ingehaald, maar zowel hij als ik weten het niet, beide waren we volledig op onszelf gericht. Ik kan het alternatieve elfstedenkruisje ophalen en Henk maakt nog even een mooie foto. Moe maar voldaan keren we terug naar het hotel. Op internet lezen we dat slechts 585 schaatsers de 200 kilometer hebben gehaald. Ik eindigde op plaats 446. Het Blarenbal, de naam voor de feestavond voor alle deelnemers, heb ik volledig gemist. Na het eten en douchen heerlijk slapen. Morgen weer een mooie dag, live kijken naar de echte wedstrijdrijders van de alternatieve elfstedentocht op de Weissensee. Kijken hoe zwaar die het hebben.

Peter van de Werken.

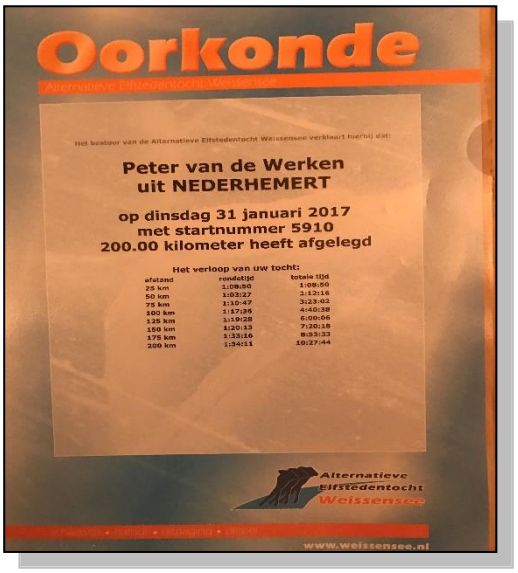

Schaatsen op een parkeerplaats!

En gewóón in Hèmert…

Schaatsen op het terrein van Rudy van de Werken

De tweede week van 2017 waren de vooruitzichten zeer gunstig. We waren er vast van overtuigd dat we de week erop op het ijs konden. Viel dat even tegen! Naarmate de week vorderde werd het eerder slechter dan beter. Het ging steeds minder vriezen! Toen hebben we maar besloten om in ieder geval voor de kinderen een baantje te maken. We hadden 2 opties: het voetbalveldje bij de ijsbaan en het terrein van Rudy van de Werken. Het voetbalveldje viel al snel af. Kees van Genderen had er met een pomp water op laten lopen maar dat haalde niks uit. Het water liep met dezelfde gang de sloot in, zowel langs de zijkant als via de drainage, dan dat het er opgebracht werd. Toen hebben we al onze pijlen maar op het terrein bij Rudy van de Werken gericht. Die had ons toestemming gegeven om daar een baantje te maken.

Maandagavond zijn we begonnen om er water op te laten lopen, geholpen door de brandweer, die een aantal uren heeft staan sproeien. Toen er een laagje ijs lag, hebben we de volgende dag met de rugspuit van Rudy er water vermengd met krijt overheen gesproeid, dit om het smelten van het ijs tegen te gaan. Zwart

asfalt trekt immers warmte aan. Omdat bijna iedereen moest werken die dag heeft Cornelis Jan Kreling, ook bekend onder de naam Lapperdepoepie, dit klusje voor zijn rekening genomen, nadat hij 's morgens in alle vroegte ook al had meegeholpen om de baan nog een keer onder water te laten lopen. ’s Middags begon de zon te schijnen en dooide het, dat was zeker niet bevorderlijk voor de ijsaangroei. Toen bleek dat het een goede zet was geweest om het wit te maken, daardoor bleef de schade nog enigszins beperkt! 's Avonds zijn we weer begonnen met water erop te laten lopen. De brandweer had hun oefeningsavond en kwam ook nog een uurtje langs. We hebben er die avond en nacht zeker 6 lagen opgebracht. Op woensdag lag de baan er goed bij, maar om het ijs goed uit te laten harden, hebben we besloten om de baan pas om 15:00 uur open te doen. Gelukkig scheen de zon niet of nauwelijks. Er waren die middag zeker honderd kinderen en iedereen was super enthousiast. Dirk Brugmans van de dorpskrant was nog langs gekomen om foto’s te maken voor de volgende editie van de dorpskrant. Ook het Kontakt Bommelerwaard plaatste een berichtje op facebook. Het feit dat wij als enige ijsclub een ijsbaan open hadden, ging als een lopend vuurtje door de regio, het kwam zelfs voorbij als nieuwsitem op radio OK. Het gevolg was dat het op donderdagavond heel druk was! Het leek wel een mierenhoop, zo krioelde alles door elkaar! Donderdagmiddag was het even nog twijfelachtig of we überhaupt ’s avonds wel konden schaatsen. De zon scheen volop en het ijs ging zienderogen achteruit. We hebben toen dan ook besloten om de baan ’s middags dicht te houden om het ijs te sparen. Gelukkig werd het ijs, zodra de zon onderging weer stabiel en kon er ’s avonds gewoon nog geschaatst worden. Nadat iedereen van de baan was werd alles weer geveegd en werden er weer een aantal lagen water opgebracht. Vrijdagmiddag was de kwaliteit van het ijs weer slecht maar trok toch weer aan tegen de avond. Het was ’s avonds weer lekker druk en er werd volop genoten van de ijspret door jong en oud, alhoewel het gros van de schaatsers tot de jeugd behoorde. Van het Brabants Dagblad kwam nog een verslaggeefster met een fotograaf die onze voorzitter, Walter van Genderen, geïnterviewd heeft. Zo kwamen we ook nog in het Brabants Dagblad te staan.

Zaterdag was de baan flink gekrompen door de dooi, maar kon er nog wel geschaatst worden. Er waren toch nog zo’n 150 kinderen en volwassenen op komen dagen. Dit was wel de laatste avond. Het ijs was inmiddels echt te slecht om er nog een fatsoenlijk baantje van te maken.

We hadden toen echter nog goede hoop dat er op maandag op de ijsbaan bij het

evenemententerrein geschaatst kon worden. Er lag zo'n 7,5 cm ijs in het smalle gedeelte van de baan. Helaas heeft het in de nacht van zondag op maandag maar zo'n 2 graden gevroren en was het 's morgens om 6 uur nog maar nul graden. Overdag liep de temperatuur op tot zo'n 3 graden en kwam er water op het ijs en was het niet verantwoord om er een baan te maken dit tot grote teleurstelling van iedereen! Verder die week vroor het 's nachts nog enkele graden en zat er nog een kleine kans in dat we in ieder geval vrijdagsavonds konden schaatsen, helaas zette ook dat niet door. Het ijs kwam net een centimeter te kort.

Toch wel bijzonder al die media-aandacht! Dat zijn wij als ijsclub helemaal niet gewend!!Het is natuurlijk wel best wel een prestatie om met zo weinig vorst het voor elkaar te krijgen dat er geschaatst kan worden… en dan nog wel als enige ijsclub in de regio! Dat hebben we toch wel te danken aan de gedrevenheid van het bestuur en vrijwilligers om er ook bij nacht en ontij te zijn om het voor elkaar te krijgen en niet te vergeten aan Rudy van de Werken van Sunnyflowers die ons zijn terrein en alle faciliteiten beschikbaar heeft gesteld! Zelfs hij heeft een keer 's morgens om halfvijf samen met Kees van Genderen de baan staan sproeien! Wij kijken als bestuur met voldoening terug op deze week. We vonden het geweldig om al die kinderen zo zien te genieten, daar doe je het toch voor. Wij hopen natuurlijk dat we in de toekomst toch weer een keer op de ijsbaan bij het evenemententerrein terecht kunnen en misschien zelfs op de put want dat heeft toch wel de meeste sfeer! We zullen het zien…

15 jaar vrijwilligster in ‘t Slot

RINA VAN AALST LEEST VOOR IN ‘T SLOT TE GAMEREN

Weten jullie dat er heel veel vrijwilligers wonen in Nederhemert die veel nuttig werk doen in bijvoorbeeld tehuizen en dat doen ze helemaal voor niets. Prachtig is dat toch! Maar soms weet je het niet dat hij of zei ook vrijwilligster is en dan denk je wat? Is die Rina van Aalst al 15 jaar vrijwilligster in ’t Slot te Gameren? Ja dat klopt en over die persoon gaat het in dit artikel. Ik zou zeggen lees het met aandacht want dit artikel is echt de moeite waard om te lezen.

Op dinsdagmorgen ga ik naar ’t Slot te Gameren, ik heb daar een afspraak met een echte Hemertse, Rina van Aalst. Want Rina leest op dinsdagmorgen een verhaal voor uit een boek voor de mensen die in dat huis wonen. Als ik in ’t Slot aankom is het onrustig, mensen lopen heen en weer in het restaurant en Gerda Vonk (activiteitenbegeleidster) staat met een man te praten met een baard die ik ook ooit gesproken heb. Ik ken hem ergens van maar weet niet waar vandaan. Maar ik kom daar spoedig achter. Want Rina komt al naar mij toe opgetogen en verteld dat ik heel veel geluk heb deze morgen want de schrijver Jan W. Klijn van het boek waar Rina uit voor leest is zelf persoonlijk aanwezig, wat een eer!! Gerda Vonk had gevraagd of Dhr. Klijn soms wilde komen op een dinsdagmorgen en nu was hij aanwezig.

Wij krijgen koffie aangeboden en dan begint Rina te lezen. Eerst heet ze Dhr. Klijn hartelijk welkom en begint aan het verhaal uit het boek Gert Jan. Dat was een boerenknecht die zelfstandig boer wordt en zich in de veehandel stort. Zijn vrouw Mar ziet deze ontwikkelingen met angstogen aan. In haar voortdurend gebed hoopt ze dat Gert Jan inziet dat hij niets kan in eigen kracht en op een onverwachte wijze wordt haar bidden verhoord. De ouderen zitten stil te luisteren wat een mooi verhaal en wat kan Rina toch fantastisch lezen ze hangen aan haar lippen. Na een half uur gelezen te hebben slaat Rina het boek dicht, de volgende week gaan wij verder lezen in het boek verteld Rina aan de

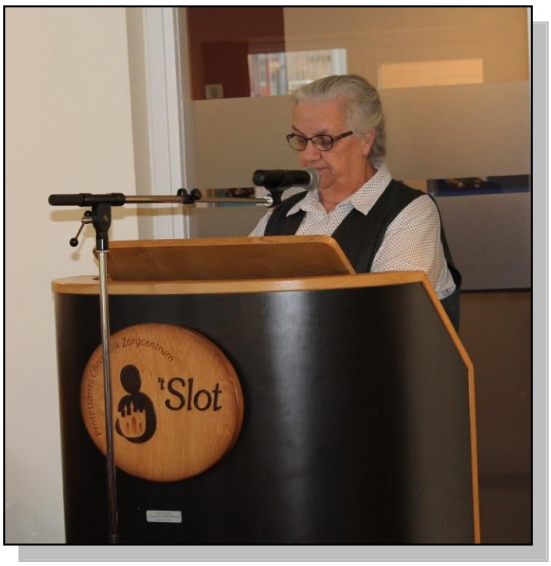

bewoners in de zaal. De schrijver zelf komt aan het woord en begint met een compliment voor Rina want zei hij ”jij kunt prachtig voor lezen”. Klijn verteld dat hij eerst directeur was van een noten-en zuidvruchtenbedrijf maar dat schrijven al jarenlang een hobby van hem was. Hij verteld dat hij al meerdere boeken heeft geschreven en geeft tekst en uitleg hierover. Na de toespraak van Dhr. Klijn kunnen de bewoners een psalm opgeven die gezongen wordt en men begint met psalm 43 vers 3 en 4 en dan klinkt het door het gebouw heen “Zendt Heer U licht en waarheid neder en breng mij door Dien glans geleid”.

Na het zingen ga ik even apart zitten met Rina en dan verteld ze hoe ze in ’t Slot terecht gekomen is als vrijwilligster. Willy Kreling had haar toen gevraagd om mee te komen helpen in ’t Slot en Rina kwam, ging helpen en bleef, nu al 15 jaar lang. Elke week, op dinsdagmorgen een half uur voor lezen en daarna met de bewoners een kwartier psalmen zingen onder orgelbegeleiding van Dirk Kerkhoff.

Als er iemand jarig is die week mag die persoon een psalm opgeven om te zingen en als er die week ook iemand overleden is in ’t Slot dan wordt er ook een psalm gezongen als herdenking. Ook als er iemand jarig is in die week van Koninklijk Huis dan wordt daarvoor ook een psalm gezongen en Rina regelt dat allemaal. Rina is in het “oude” Slot begonnen (inmiddels staat op die plaats al jaren een nieuw gebouw) en heeft vrijwilligers zien gaan en zien komen.

Rina vertelt dat ze nu voorleest uit het boek Gert Jan maar dat ze bijvoorbeeld begin februari een verhaal voorleest over de watersnoodramp van 1953 en leest ook uit het dagboek van Oud-Burgemeester van de Werken uit Hedel dat gaat over de oorlog. Er zitten elke week wel een 40 mensen te luisteren in her restaurant naar het voorlezen van Rina en de mensen vinden het fijn dat ze dit doet dat kun je merken als je met hun in gesprek komt.

Rina vertelt dat het niet mee valt na zoveel jaren een boek te vinden dat ze voor kan lezen want

het verhaal moet kinderlijk eenvoudig zijn voor de ouderen anders begrijpen die het niet. Rina pakt de microfoon weer beet en bedankt Dhr. Klijn voor zijn aanwezigheid en brengt nog eens naar voren dat ze haar werk in ’t Slot met liefde doet want zegt ze “ik doe het voor al die lieve mensen om mij heen”. Van Gerda Vonk krijgt de Dhr. Klijn nog een bosje bloemen uitgereikt en vertrekt weer.

Als het orgel speelt vertrekken de bewoners weer naar hun eigen kamer, Rina ziet de ouderen gaan en blijdschap komt in haar op want met de oudjes wat organiseren dat doet ze met liefde. Het was een gezellige leerzame morgen.

Tijdelijk pop-up inlooppunt Rabobank

Tijdelijk pop-up inlooppunt Rabobank in Nederhemert

De Rabobank keert terug in het Nederlandse straatbeeld. Niet in de vorm van grote bakstenen kantoren, maar in duizend-en-een verschillende verschijningsvormen. ‘Deze contactpunten kunnen er totaal anders uitzien, maar hebben met elkaar gemeen dat ze flexibel, tijdelijk en vooral verrassend zijn’, vertelt Arnoud Oldenborger, Directeur Particulieren en Private Banking van Rabobank Bommelerwaard. Gezondheidscentrum Nederhemert krijgt de primeur in de Bommelerwaard. Vanaf februari kan men elke vrijdagmiddag van 13.00 tot 17.00 uur binnenlopen bij het Gezondheidscentrum in Nederhemert voor vragen over dagelijkse bankzaken.

Dichtbij klanten zijn
‘We willen letterlijk en figuurlijk nog dichterbij onze klanten zijn. Fysiek (in klantgesprekken, netwerken en in de kernen), virtueel (met apps, websites en social media) en mentaal (door onze lokale betrokkenheid). Je komt ons overal tegen. Bankieren bij Rabobank Bommelerwaard kan op heel veel manieren; via de app, online, via een adviseur die thuis bij u langskomt of via persoonlijk contact op een van onze locaties.

Dichtbij is voor iedereen anders
Wat het beste past als het gaat om het regelen van bankzaken, is voor iedereen anders en kiest men zelf. Dat vraagt om een andere dienstverlening, die beter past bij de veranderde wensen. We komen met onze diensten veel meer naar klanten toe in plaats van andersom. Uitgangspunt is én blijft dat we onze klanten zo lang mogelijk zelfstandig en onafhankelijk willen laten bankieren op een manier die bij ze past. Steeds vaker gebeurt dat online, maar er zijn ook mensen die hun bankzaken liever persoonlijk regelen met een medewerker van de bank. Je staat er niet alleen voor en een pop-up inlooppunt kan dan uitkomst bieden!’

1001 contactpunten
Arnoud: ‘We hebben landelijk nu nog zo’n 500 vestigingen, dat aantal zal de komende jaren teruglopen. Dat zijn er nog steeds meer dan bij andere banken. Vanuit onze ambities als dichtbijbank hebben we daarom het idee van 1001-contactpunten ontwikkeld en willen we op een vernieuwende manier onze fysieke aanwezigheid flink laten stijgen. Een inlooppunt is niet persé een fysieke vestiging van stenen, maar kan dus ook een adviseur aan huis of aanwezigheid in een zorginstelling zijn.’

Meerdere inlooppunten?
‘Of we landelijk uitkomen op het getal van meer dan duizend weet ik niet. De term 1001 is in die zin vooral van symbolische betekenis. Ook in de Bommelerwaard willen we fysiek aanwezig blijven. We blijven met twee kantoren in Zaltbommel en Kerkdriel gevestigd. Daarnaast gaan we de komende maanden onderzoeken waar de behoefte van onze klanten zit en welke locaties daar geschikt voor zijn. Om te beginnen in Nederhemert.’

Pop-up Rabobank in Nederhemert
‘Tijdens het inloopspreekuur kun je gewoon binnenlopen om vragen te stellen over dagelijkse bankzaken. Van vragen over betalen, sparen en verzekeren, bijvoorbeeld over pasjes, rekeningen, volmachten, verzekeringspolissen, tot klant worden en het

lidmaatschap van de Rabobank. Daarnaast kan onze adviseur helpen om zaken te regelen via het internet rondom lenen en vermogen of hulp bieden bij bankieren via internet of mobiel. Elke vrijdagmiddag van 13.00 – 17.00 uur staan onze Adviseurs Particulieren klaar voor vragen, informatie en advies bij het Gezondheidscentrum in Nederhemert (Boterbloemstraat 23).'

Geen opnames en stortingen in contanten.
'De adviseur heeft tijdens het inloopspreekuur geen contant geld bij zich. Voor geldopnames en -stortingen kunt u dus niet terecht bij het inlooppunt. U kunt hiervoor onder andere terecht bij de geldautomaten in de buurt, bijvoorbeeld bij supermarkt Arie van der Vliet in Nederhemert (beschikbaar tijdens openingstijden van de winkel) en de 24-uurs geldautomaten op de E.P. van Ooijenstraat in Aalst of de Haar in Ammerzoden. Ook kunnen klanten gebruik maken van de servicemogelijkheden van Samen Bankieren. Een voorbeeld is de Rabo Geld Express. Indien het niet mogelijk is om zelfstandig naar een kantoor of geldautomaat te komen, dan komen wij het geld brengen. Alle mogelijkheden van Samen Bankieren hebben we op onze website opgesomd, zoals de Rabo Volmacht Service, een workshop 'Het nieuwe bankieren' of onze adviseurs die als service bij u thuis langskomen om samen uw bankzaken door te nemen.

Overal in het land poppen tijdelijke advieskantoren op, met trots presenteren wij de eerste Bommelerwaardse pop-up Rabobank,' vertelt Arnoud. Naast Nederhemert zijn we op dit moment met andere kernen in gesprek om te onderzoeken waar mogelijkheden zijn. En blijkt dit alles een succes? Dan gaan we door en bouwen we het uit op meerdere plaatsen in de Bommelerwaard. Een andere mogelijkheid is een mobiel advieskantoor in de vorm van een bus. Naar aanleiding van gesprekken met klanten en leden is dit een serieuze mogelijkheid die we op dit moment verder aan het onderzoeken zijn. Mocht u ideeën hebben over wat een goede locatie zou zijn voor een Rabobank inlooppunt, dan horen we dat uiteraard graag. Dan kijken we samen naar de mogelijkheden.'

Brandveiligheid

Brandveiligheid

Dorpsraad Nederhemert organiseerde dinsdag 7 maart een brandveiligheidsavond in dorpshuis de Gaarde in Nederhemert. Ongeveer 35

inwoners waren aanwezig om te luisteren en te kijken naar filmpjes aangaande brandveiligheid in huis. Vooraf werd er eerst gratis koffie aangeboden door de Dorpsraad. Berdike Duijzer van Veiligheidsregio Gelderland- Zuid was aanwezig om een toelichting te geven aangaande de brandveiligheid. Duidelijk kwam naar voren dat ouderen een verhoogde kans op brand hebben binnen in huis. En toen kwam de vraag: ”wat doe je dan?”. Veilig vluchten uit huis, want de eerste 8 minuten ben je op jezelf aan gewezen voor er hulp aanwezig is.
In 2016 waren er in Nederland 35 fatale branden met 41 slachtoffers, een aantal dat al jaren hetzelfde is, maar elk jaar veel te veel is. Via een filmpje liet Berdike zien dat een woonkamer binnen 3 minuten in brand kan staan.
Ook het stoken met een houtkachel kwam aan de orde en schoon hout stoken en elk jaar de schoorsteen laten vegen door een erkend bedrijf, dat is echt nodig om brand te voorkomen. Kachel aanmaken op een Zwitserse wijze: grote blokken onderin de kachel leggen, minder grote blokjes er bovenop en dan fijn aanmaakhout. De aanmaakblokjes ertussen en die steek je aan en je krijgt een mooiere verbranding met minder schadelijke stoffen. Bij een open haard altijd een emmer zand zetten. Brand binnen kan ontstaan door o.a. een telefoon-oplaadstekker in het stopcontact laten zitten, een wasdroger die niet op tijd schoon gemaakt wordt.

Brandoorzaken: menselijk handelen of falende apparatuur. Ook kwam duidelijk naar voren dat een blusdeken niet geschikt is voor alle branden. Ook liet Berdike Duijzer in een filmpje zien wat de brandweer allemaal doet. Jaren geleden was de brandweer alleen voor branden, maar nu rukken ze niet alleen voor branden maar voor alle ongevallen uit, mocht dat nodig zijn. Rookmelders moeten eigenlijk in elk huis aanwezig zijn en Berdike benadrukte dat het zeer belangrijk was die aan te schaffen.

Na de voorlichting mochten er vragen gesteld worden en daar werd ook gebruik van gemaakt en er volgde nog een discussie over diverse vragen aangaande stroom/brand en over de rookmelders. Iemand van de aanwezigen bracht naar voren dat het in Nederhemert ook gebeurt dat vader of moeder in de auto achter het stuur zitten met een kind op schoot en dan gaan rijden. En dat het kind ook het stuur beet houdt. Dat is levensgevaarlijk. Er hoeft maar een aanrijding te gebeuren, de airbagk klapt uit en het kind is dood. De airbag klapt, bij een snelheid van slechts 30 km. per uur, met een kracht van 200 km. per uur naar buiten! Laten wij dat als ouders niet willen.

Iedereen mocht per woonadres naam en adres invullen en dan werd er een gratis rookmelder thuisgebracht. Het was een leerzame avond, alleen jammer dat veel inwoners weg bleven.

…en als er écht brand is…

Brand!

Iets waar we liever niet aan denken. Want zelfs een kleine brand kan al veel schade en leed aanrichten. Gelukkig kunt u met een paar simpele maatregelen brand voorkomen. Of als het toch mis gaat, de schade beperken.

Is uw woning brandveilig?
Wilt u eenvoudig de brandveiligheid van uw eigen woning controleren? Download dan de gratis app 'Doe de woningcheck' voor uw mobiele telefoon. Deze app bevat een handige handleiding met tips en informatie.

Rookmelders redden levens
De meeste slachtoffers bij brand vallen door het inademen van rook. Als u slaapt, ruikt u niets en u wordt dus niet wakker van een rooklucht. Het is belangrijk dat u in geval van brand op tijd gewaarschuwd wordt, zodat u nog voldoende tijd heeft om te vluchten. Hang daarom rookmelders op, tenminste in de ruimtes waar u doorheen moet vluchten als u van uw slaapkamer naar buiten loopt. Meestal zijn dit de gang en de overloop. Rookmelders zijn al vanaf € 5,- te koop en zijn eenvoudig te installeren. Zorg er wel voor dat u de batterij een keer per jaar vervangt en dat u de rookmelder regelmatig stofvrij maakt. Zo bent u verzekerd van een goed werkende rookmelder.

Vluchten bij brand
Als er dan toch brand uitbreekt, kunt u dan samen met uw gezin of huisgenoten veilig buiten komen? De eerste minuten na het ontstaan van de brand bent u op uzelf aangewezen, omdat de brandweer dan nog niet ter plaatse is. Het is daarom belangrijk om een vluchtplan te maken, waarin u de volgende afspraken maakt:

1. Bepaal de snelste en veiligste vluchtroute. Rook stijgt op, vlucht daarom van boven naar beneden. En bij voorkeur naar de straatkant. Zo kunnen hulpverleners u zien en bereiken.
2. Bepaal een tweede vluchtroute voor als de eerste is geblokkeerd.
3. Spreek een verzamelplaats af waar u elkaar na het vluchten ontmoet. Zo weet u snel of er nog iemand binnen is.
4. Kies een vluchtkamer voor als de tweede vluchtroute ook is afgesloten. Liefst een kamer aan de straatkant of vlucht op een balkon, zodat de brandweer erbij kan. Probeer daar de aandacht van de brandweer te trekken of bel met 1-1-2 om te vertellen waar u bent. Spring niet naar beneden! Wacht op hulp.
5. Spreek af wie voor welke baby, kind, oudere of huisdier zorgt.
6. Spreek een vaste plek af voor uw huissleutels.
7. Sluit tijdens het vluchten alle deuren achter u. Een deur kan altijd een bepaalde tijd een brand tegen houden.

In geval van brand

- Blijf kalm
- Waarschuw de overige bewoners
- Vlucht volgens uw vluchtplan
- Blijf dicht bij de grond
- Gebruik nooit de lift
- Bel direct 1-1-2

Wet- en regelgeving
Bent u op zoek naar specifieke informatie over wet- en regelgeving op het gebied van brandveiligheid? Dit kunt u vinden op de website van het infopunt veiligheid: www.infopuntveiligheid.nl.
Meer informatie over het voorkomen van brand vindt u op www.brandweer.nl/gelderland-zuid.
Voor vragen kunt u een e-mail sturen naar: brandveiligleven@vrgz.nl.

Getrouwd!

Wim en Gozina Dekker
1 juli 2016
Tonnie van der Viet en Sanne Kroon
3 februari 2017
Bert Dekker en Willemieke Slegh
2 maart 2017

Schipper mag ik overvaren…

De Veren van Nederhemert

Met “Schipper mag ik overvaren?”, dat zij in 1993 publiceerden, hebben de historici Gerard Hoogbergen en Trees Blom van De Hoef op het Eiland, zo’n geweldig mooi en volledig beeld van de veren en veerlui van Nederhemert gegeven dat daar uit historisch oogpunt zonder in plagiaat te vervallen niets aan toe te voegen of te veranderen is.

Ik zal mij dus beperken tot een anekdotisch verhaal over dingen die ik zelf heb gezien of meegemaakt op en bij het veer Nederhemert Noord/Zuid.

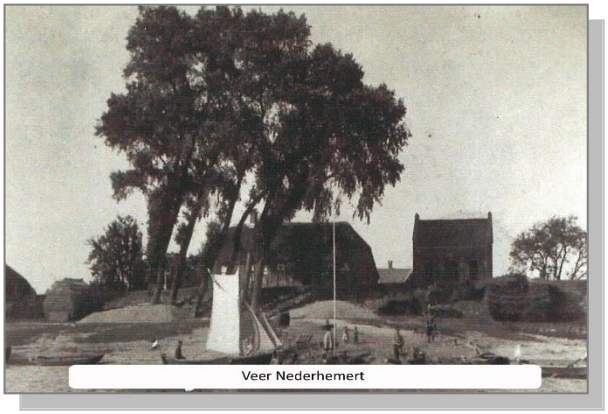

Eind 1954 moest ik in militaire dienst en vanaf toen heb ik weliswaar nog tot 1963 in Hèmert gewoond, maar mijn leven speelde zich toch elders af. Mijn herinneringen beslaan dus een tijdvak van ca. 25 jaar. Een tijdvak waarin Hèmert nog een dorp van boeren was. Andere middelen van bestaan waren er nauwelijks. Veel mannen waren boerenknecht, werkten “op d’n Oove”, (de steenfabriek De Rietschoof), bij d’n bakker, de timmerman, hadden een zelfstandig beroep of deden als zzp-er iets anders voor de kost. En vrijwel iedereen had zijn eigen hoekske land waar aardappels, groente en fruit werden geteeld. En sommigen hadden ook wel wat vee. Een paar geiten, schapen, jongvee of zelfs koeien. Tussen de Nijendijk, de Nijsteeg en de Kao was het aan de noordzijde van de Molenstraat achter de woningen gelegen gebied nog vrijwel geheel agrarisch, met gras-en bouwland. Pas midden vijftiger jaren kwam er bijvoorbeeld een melkboer (Toon van der Vliet) en een groenteboer (Jobke uit Aalst). “Tot laat in d’n avond bracht Jobke de sla rond”. De industrialisering begon pas daarna. En hoe! De eerste keer dat ik na jaren daar weer eens kwam verdwaalde ik!

Er waren vroeger drie veren op het Eiland:

- het veer Eiland / Aalburg,
- het veer Eiland / Heusden,
- het veer Nederhemert Noord / Zuid.

Het eerste was van voor mijn tijd. Het voetveer naar Heusden, destijds woonplaats van mijn halfzuster Anna (geb. 1918) , heb ik als kleine jongen regelmatig gebruikt. De veerman was Bart van Kooten die toen in het veerhuis op de terp in de uiterwaarden dicht bij het veer woonde. In, ik meen 1957, verhuisde hij naar de Kasteellaan in het binnendijkse gebied van het Eiland. Het veer naar Heusden werd toen opgeheven.

Het veer Noord/Zuid werd beheerd door mijn vader Jap Smits (van ’t Vèèr). Hij had daarbij de beschikking over een grote stalen roeiboot (vóór de jaren dertig van hout) en een grote pont. Voetgangers en fietsers werden, als er niet te veel tegelijk kwamen, met de roeiboot overgezet. Om kenbaar te maken dat je “over” wilde, waren er aan de Eilandzijde twee bellen. Eén vlak bij het kasteel onder aan de afrit naar de veerweg en één bij het wachthuisje bij de

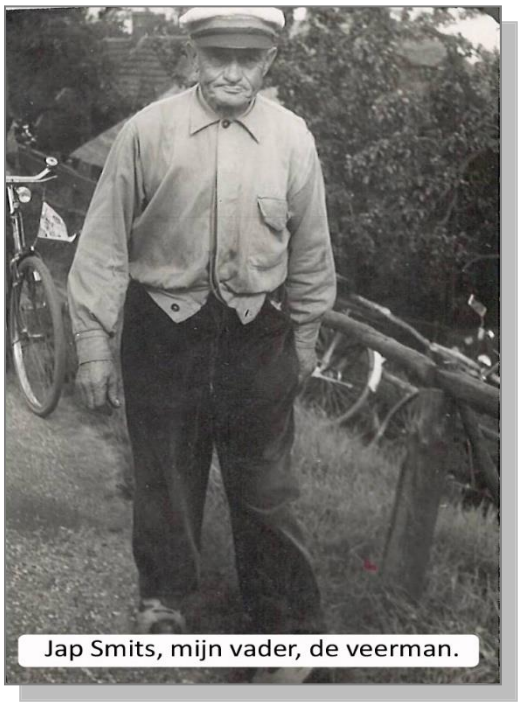
Jap Smits, mijn vader, de veerman.

aanlegsteiger. Daar was in een kastje aan een paal ook nog een drukknop waarmee een elektrische bel in het veerhuis werd geactiveerd. Op Noord stond er een bel bij het voetgangersstoepje voor het veerhuis. Als het hard waaide en er hoge golven gingen kwam er hulp van een extra roeier met een extra stel riemen. Mijn vader of Janus Smits bijvoorbeeld, die enkele huizen verderop aan de dijk woonde en, als ik mij goed herinner, bij de Coöperatie werkte. Sommige mensen gingen dan maar liever niet over. Onze mobiele bibliotheek, juffrouw Knoop, was bang dat ze bij een extra hoge golf overboord zou slaan. Zij vond het veiliger dan maar onder in de boot te gaan liggen. Maar ze ging wel mee, zoveel vertrouwen had ze wel in de veerman.

In de zeventiger jaren, toen het voortbestaan van het veer twijfelachtig werd, en er geen vaste veerman werd aangesteld, fungeerde Janus' echtgenote Jenneke Spitsers zelfs wel als parttime veervrouw.

Bij groepen van meer dan een man of 5 à 6 en bij "vracht"- verkeer werd de pont ingezet. Ook bijvoorbeeld als er 's zondags kerkdienst was op "Dailand", (ik meen dat dat één keer per maand was). Als er een "goede" dominee preekte liep de pont vol.

Maar ook 's zaterdagsavonds en op feestdagen wilde er gedurende de zomer veel jong volk naar de speeltuin van Bas Boere , een ontmoetingsplaats voor de jeugd, ook uit andere dorpen als Well, Genderen, Herpt, Wijk en Aalburg, Aalst. Boere organiseerde met grote regelmaat optredens van muziekorkesten en vocale artiesten. Je kon er een patatje en frisdrank kopen. En waarschijnlijk ook wel een biertje. Maar dat was, geloof ik, niet zo de gewoonte. Ik heb nooit jongelui in de laatste uren voor sluitingstijd van het veer "in kennelijke staat" mee over hoeven varen.

Ook op mooie zomerse zaterdagmiddagen was het soms op de pont een drukte van belang. Nogal wat jongelui, maar ook wel jongvolwassenen die zichzelf zwemmen hadden geleerd kwamen dan naar de Maas voor de wekelijkse wasbeurt. Dan hoefden ze thuis niet in de teil. Vanaf de pont met neergelaten klep kon je namelijk makkelijk in en uit het toch redelijk schone Maaswater.

Bij één zo'n gelegenheid werd ik door stoeiende jongens van de pont gelopen en verdween onder water. Consternatie alom. Want ik kon toen nog niet goed zwemmen. Gelukkig doken een paar grote jongens me meteen na, haalden me van de bodem en brachten me op het droge. (Ook een klein mens heeft bij een ongeluk soms wat geluk in zijn leven nodig).

Die zomerse zaterdagavonden en feestdagen waren voor de veerman financiële hoogtijdagen die de rest van het jaar goed moesten maken.

Ome Tonie met op de achtergrond de korenmolen van Remmerde

Mijn vader kon het veer natuurlijk niet in zijn eentje draaiend, beter gezegd, varend houden. Hij had daarbij hulp van zijn bij ons wonende ongetrouwde jongste broer Ome Tonie. Deze nam de vroege dienst voor zijn rekening, die begon met het overzetten van de postbode Ome Hen, die al om 06 uur over moest om op

Moeder, mijn zus Toos en ik en Kaatje, een achternicht van mijn moeder uit Aalst.

tijd in Heusden te zijn om de post voor Nederhemert in ontvangst te nemen. Mijn vader bewerkte overdag dan zijn voor, achter en naast het achter de naaischool gelegen huis van de Krommen Dirk (van de Werken), gelegen stukjes land tot laat in de middag. Dan werd Ome Tonie afgelost om te kunnen eten en na de maaltijd nam mijn vader het veer over tot 22.00 uur. (Overigens, ook rond 12.00 uur werd Ome Tonie afgelost om rustig het middagmaal te kunnen gebruiken).

Vóór dat mijn vader begin vijftiger jaren van zijn uit Japanse krijgsgevangenschap in Indië gerepatrieerde zoon Piet een Penta buitenboordmotor kreeg, die door Jan Pieter Vos Jr., de smid, volgens een zelf ontworpen draag/draaistel aan de pont werd bevestigd, moest de pont met handkracht worden voortbewogen. Het is misschien aardig om aan mensen die na omstreeks 1950 in Hèmert kwamen wonen dan wel na de oorlog zijn geboren, te vertellen hoe zo'n log vaartuig als een grote pont, beladen met bijvoorbeeld een paard-en-wagen met hoog opgetast hooi, (ik meen me te herinneren dat ik er wel eens twee op heb zien staan), met uitsluitend mankracht naar de andere oever werd gevaren.

Er lag een staalkabel (mijn vader noemde dat de "reep") van oever tot oever op de bodem van de Maas en die liep over de pont over rollenstellen die aan één zijde van de pont zowel aan de voorkant als aan de achterkant bevestigd waren. Die rollenstellen waren een centimeter of tien boven de pontvloer gemonteerd waardoor de kabel vrij van de laadvloer bleef. Door aan die kabel te trekken liep je de pont eigenlijk onder de kabel door naar de overkant. Die kabel hoefde je niet met de handen vast te pakken. Daarvoor waren trekhouten aan boord. Stukken rondhout van ca. 6 cm doorsnee en ongeveer 60/70 cm. lang. Op ongeveer 5 cm. van het einde was aan één uiteinde dwars op de lengterichting van het hout onder een hoek van ca. 30 graden een sleuf van ongeveer 2.5 cm , iets meer dan de dikte van de reep, en ca. 3 cm. diep uitgespaard. Het trekhout werd met de sleuf over de kabel geduwd waardoor als de bovenkant van het trekhout zijwaarts werd getrokken er een niet-glijdende verbinding ontstond. Bij terugbewegen van het hout, tegen de trekrichting in, werd de verbinding verbroken.

Deze trekhouten werden gebruikt door mensen die wilden helpen met overtrekken van de pont. De veerman zelf had een trekzeil, een ca. 10 cm brede leren of textiele band die als een soort sjerp werd omgehangen en waaraan een ketting van ca. 60 cm. was bevestigd. De laatste schakel van de ketting was met de smalle, vrije

Ome Tonie met passagiere

kant aan het midden van een stalen schijf van ongeveer 7 cm. doorsnee en enkele millimeters dik gelast of geklonken. De laatste schakel moest tenminste de lengte hebben van de dikte van de reep. Met een onderhandse beweging in de richting waarin getrokken moest worden, werd de schijf onder de reep door en om de reep heen geslingerd zodat de reep werd

afgekneld. Om losvallen te voorkomen moest de ketting wel strak gehouden worden.

Als je maar genoeg mankracht had kon dat logge vaartuig toch best snelheid maken. Nooit heb ik de pont sneller naar de overkant zien gaan dan toen er eens tijdens de oorlog het gerucht ging dat er een razzia zou komen en veel jonge mannen uit Hèmert met z'n allen naar het Eiland vluchtten om zich daar te verstoppen. Ze renden al trekkend over de pont die met hoge snelheid in een mum van tijd de overkant bereikte.

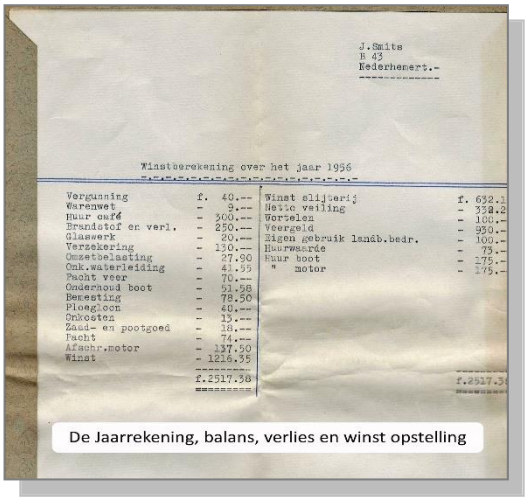

J.Smits
B 43
Nederhemert.-

Winstberekening over het jaar 1956

Vergunning	f. 40.--	Winst slijterij	f. 692.1
Warenwet	- 9.--	Netto veiling	- 338.2
Huur cuvé	- 300.--	Wortelen	- 100.-
Brandstof en verl.	- 250.--	Veergeld	- 950.-
Glaswerk	- 20.--	Eigen gebruik lsnäb.bedr.	- 100.-
Verzekering	- 130.--	Haardvaarde	- 79.-
Omzetbelasting	- 27.90	Huur boot	- 275.-
Onk.waterleiding	- 41.55	" motor	- 175.-
Pacht veer	- 70.--		
Onderhoud boot	- 51.58		
Bemesting	- 78.50		
Ploegloon	- 40.--		
Onkosten	- 15.--		
Zaad- en pootgoed	- 18.--		
Pacht	- 74.--		
Afschr.motor	- 137.50		
Winst	- 1226.35		
	f.2517.38		f.2517.38

De Jaarrekening, balans, verlies en winst opstelling

Vroeger, maar ook nog wel enkele keren na de oorlog, vroor de Maas 's winters regelmatig dicht. Op 9 maart 1947 bijvoorbeeld kwam Jan Poes (van Heemskerk), een knecht van de baron, met kar en paard de Maas over om bij de Coöperatie veevoer of kunstmest te halen. In die eerste maartweek had het zo hard gevroren dat er zelfs op de Waal ijsgang was.

Zo'n situatie is voor een veerman natuurlijk zeer vervelend. Hij kon niet overvaren en had dus geen inkomsten. Maar ook al was het ijs na een korte vorstperiode sterk genoeg om personen te dragen, je kon niet zomaar van de vaste wal het ijs op. Door het grote verschil tussen eb en vloed viel het ijs langs de rivieroever tweemaal per etmaal droog waardoor het bros werd, regelmatig in stukken brak en zijn draagkracht verloor. Mijn vader zorgde dan voor loopplanken van meerdere meters lang om dat stuk bros ijs te overbruggen. (Aan de tegenoverliggende oever lag de pont die als loopplank fungeerde). Verder zette hij een pad uit waar hij de ijskwaliteit had gecontroleerd en strooide daar zand om de begrenzing aan te geven en uitglijden te voorkomen.

Maar het ijs bleef niet eeuwig en als de dooi eenmaal intrad werd een overtocht levensgevaarlijk. En toch moesten de mensen naar de overkant. Uit voorzorg werd dan, als het ijs nog dik en sterk genoeg was, een sleuf van oever tot oever in het ijs gezaagd, breed genoeg om er met de roeiboot doorheen te kunnen varen. De meerdere vierkante meters grote losgezaagde en nu vrij drijvende schotsen werden links en rechts van de sleuf onder het vaste ijs geduwd. Daar was plaats genoeg. Maar roeien was natuurlijk niet mogelijk. De boot werd met pikhaken voortgeduwd. Zo konden de mensen toch nog worden overgevaren.

Hoe gevaarlijk "rottend ijs" kan zijn heb ik zelf ervaren. Het ijs is dan weliswaar dof, maar nog dik genoeg en lijkt solide, maar het zijn allemaal zeskantige kegels waar geen verbinding meer tussen zit. Bij de geringste belasting schuiven die kegels langs elkaar en verdwijnen eenvoudig. Ook al zijn ze soms nog wel 15 tot 20 cm. lang. Als je op zulk ijs loopt is zelfs een klein 13-jarig kereltje als ik reddeloos verloren. Mijn redders konden mij bereiken door over lange ladders en loopplanken vanaf minder zwakke plekken naar mij toe te kruipen. Een hachelijk avontuur voor zowel de redders als voor mij. Maar het liep goed af.

Bij het veer hoorde het veerhuis. Aan de achterzijde ervan was beneden een soort souterrain met stookmogelijkheid en aparte ingang. Dieper het dijklichaam in waren grote kelders met booggewelven. Daar werden bier en andere dranken koel bewaard. Maar er was ook een gemetselde pekelkuip waarin hammen en zijen spek van het geslachte varken geruime tijd werden ondergedompeld om er voldoende zout in te laten trekken om ze lang te kunnen bewaren. Ook andere voedingsmiddelen die niet mochten bevriezen maar wel koel moesten worden bewaard werden daar opgeslagen. Zoals de wintervoorraad aardappels. Die berg moest regelmatig worden "omgezet" om de telkens weer uitgelopen aardappels van hun scheuten te ontdoen. (anti-spruit was er nog niet). Vader was dan gewoon een middag zoek.

In de oorlog, toen de Bergse Maas frontrivier was, waren die gewelfde kelders uitstekende schuilkelders tegen in de buurt inslaande granaten die vanachter de Bergse Maas werden afgevuurd. Eén van de kelders was ingericht als slaapplaats. Daar lagen matrassen en strozakken op de plavuizenvloer, waar wij, en mogelijk ook wel buurtgenoten, maandenlang, mannetje aan mannetje gelegen, de nachten doorbrachten. Maar ook als er overdag beschietingen waren trokken we ons, en soms ook buren, daar wel terug.

Beneden aan de westgevel, onderaan de daar aanwezige stenen trap, was nog een deur. Daarachter was de kapperszaak van Aart de kapper (Brugmans). Na de oorlog, na het vertrek van de kapper die naar een nieuwe aanbouw aan zijn aan de Molenpad gelegen woning was gegaan, heeft mijn broer Hans van die ruimte een woning voor hem en zijn vrouw Neeltje gemaakt. De woningnood was groot. Vooral voor jonge mensen die het nu weer aandurfden te trouwen. Inwoning van jonge stellen bij oudere mensen die wel wat ruimte konden vrijmaken was heel gewoon.

In ’t achterhuis, met grote deuren waar met kar-en-paard naar binnen kon worden gereden was nog een paardenstal en een kleine koeienstal. De paardenstal, die uit een ver verleden stamde toen nog met een koets werd gereisd en in de herberg kon worden overnacht en het paard op stal kon worden gezet, is in mijn tijd nooit als zodanig gebruikt. Een gedeelte van de koeienstal werd afgebroken en door broer Hans als timmerwerkplaats ingericht.

In het overgebleven staldeel stonden een paar geiten. Maar er was ook plaats voor enkele koeien. Toen het Eiland werd geëvacueerd, bracht Tinus de Wildt die net als zijn broer Kobus, een boerderij had in Bern (Bière) een paar koeien mee die hij niet op ’t Eiland wilde achterlaten. Maar meenemen naar bijvoorbeeld Friesland was ook niet mogelijk. Na aankomst over het veer en het zien van de stalmogelijkheid in ’t veerhuis, besloot hij de koeien daar toch maar achter te laten. Vader werd melkveehouder. Voor even. Want ook wij werden verjaagd. Maar wij hadden uitzicht op een verblijf in Zuilichem. Die afstand was te lopen en dus gingen de koeien mee. Wij werden ingekwartierd bij de familie Duyster (of was de naam Fuykschot??), een groot huis aan de dijk, waar in het aangebouwde lager gelegen achterhuis een stal was. Daar konden de koeien van Tinus worden geparkeerd.

Hoe en onder welke omstandigheden wij daar hebben overleefd is, als daar belangstelling voor is, misschien onderwerp voor een volgend stukje.

Veerman Jap Smits beheerde het veer nog tot maart 1957. Hij was toen 71 jaar oud en het was mooi geweest! Hij verhuisde met vrouw en kinderen naar een nieuwe huurwoning in de Tuinstraat en overleed daar op 11 mei 1962. Zijn zoon Rien, tot dan woonachtig in Amsterdam, nam het veer dat, meen ik, intussen door baron Van Wassenaar aan de gemeente was overgedaan, van hem over. Het interieur van het veerhuis is na 1957 door Rien en na hem komende beheerders/eigenaren ingrijpend verbouwd en gemoderniseerd.

Daarmee begonnen “andere tijden”.

Het is niet uitgesloten dat sommige waarnemingen van mij niet helemaal stroken met de werkelijkheid van toen. Maar zo zitten ze in mijn, weliswaar oude, geheugen. En zo heb ik ze, zonder raadpleging van andere ouderen, die er overigens niet veel meer zullen zijn, opgeschreven.

Arie Smits (van ’t Vèèr)

Veerhuis Nederhemert-Noord met familieleden en andere toevallige aanwezigen

Flitsen uit het verleden

De Thuisslacht

Vrijwel alle kleine boeren hadden naast hun rundvee ook wel wat kippen en één of meer varkens. Maar ook boerenknechts, middenstanders, andere neringdoenden en “errebaaiers” hadden wel een schuurtje of achterhuis met een varken.

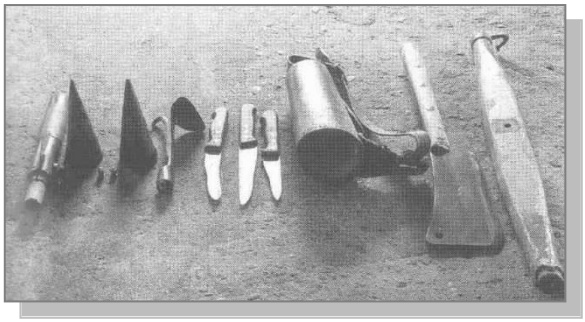

In of omstreeks november, de slachtmaand, moest dat beest zijn gewenste maximale slachtconditie hebben. Normaal of extra vet, al naar gelang de smaak van de eigenaar. Het was zaak tijdig een afspraak met de slachter te maken want die had het in deze periode druk. Die varkens voor eigen gebruik werden door de slachter, in mijn jonge jaren, Jan en Gijs van Kiskes (Oomen), bij de eigenaar thuis geslacht. Zij kwamen met zware transportfietsen waarmee ze allerlei voor het karwei benodigde attributen vervoerden. Een hakbijltje, schrapers om de haren van het varken af te krabben, vlijmscherpe grote messen, een varkenlange bak met opstaande randen van ca. tien cm., en, het belangrijkste, een soort pistool waarmee een stalen pen met grote kracht in de kop van het beest kon worden geschoten. Waarna dat onmiddellijk door de knieën ging. (het apparaat zal ongetwijfeld een naam hebben, maar die weet ik niet meer). Met een groot mes werd het nu dode varken dan gekeeld om het te laten leegbloeden, waarna het in de bak werd gelegd. Het bloed werd meestal opgevangen om er bloedworst of balkenbrij mee te maken. In de bak werd het varken overgoten met kokend water dat al geruime tijd vóór het afgesproken slachttijdstip in een weck- of wasketel op het vuur stond. De haren konden er nu wat gemakkelijker worden afgeschraapt. Als het beest aan de buitenkant helemaal schoon was, werd het op zijn rug op een stalleer gelegd waaraan aan één einde een dwarshout was bevestigd. De achillespezen aan de achterpoten werden vrij gelegd en over de uiteinden van het dwarshout geschoven. Het varken werd nog eens gewassen en de leer werd rechtop gezet, het beest hing nu met de kop naar beneden. De buik werd geopend en de ingewanden uitgenomen. De eetbare delen daarvan, nieren, lever, e.d. werden bewaard. Ook de blaas, (daar speelden de kinderen later mee) en de dunne darm. Die werd na te zijn gereinigd en uitgekookt volgestopt met een soort gehakt dat gemaakt was van vet en vleesresten. Deze worst werd, al dan niet gerookt, te drogen gehangen aan de zolderbalken van de geut, zo dicht mogelijk bij de kachel of het fornuis. Het voor deze worst gebruikte vet was meestal plukvet, dat aan de buitenkant van de organen en de darmen zat en daar “afgeplukt” werd. Dit was ander vet dan de grote lappen die aan de binnenkant van de buik tegen de rug zaten. Dat was reuzel en die werd gesmolten en in bakken, pannen of potten gedaan om na het weer opstijven bewaard te worden om er later in te braden of te bakken. (Er ging op school tijdens aardrijkskundeles een grapje. Meester: Wie weet waar Reusel ligt? Jantje steekt zijn vinger op en zegt: In de buurt van plukvet, meester.) Met een hakbijltje werd het borstbeen doorkliefd. Zo kon het varken worden “opengevouwen”. De hele binnenkant was nu zichtbaar. Wat daar nog moest gebeuren was nu bereikbaar. Het hart en de longen konden worden weggenomen. De lappen reuzel in de buik bleven voorlopig nog even vastzitten en werden naar buiten geklapt om met het varken op te stijven.

Als het varken zover was “behandeld” en de slachters naast hun arbeidsloon, het slachtgeld, hun borreltje (vaste prik bij zo’n karwei) hadden gekregen, vertrokken ze naar het volgende

adres. Daar stond de ketel met kokend water intussen al klaar.

Na een paar dagen als het varken was opgestijfd, kwamen ze terug om “af te hakken”: het in handzame delen en stukken verdelen van het varken, zoals hammen, zijen spek, de inmiddels opgestijfde grote lappen reuzel, de poten, karbonades, kortom in volgens het slachtersvak gebruikelijke delen. Die werden deels geweckt, gedroogd, gerookt, gepekeld. Alles wat hielp de houdbaarheid te bevorderen.

Ook voor de vrouwen waren het drukke dagen. In de kortst mogelijke tijd moest soms wel vijfenzeventig kilo of meer varken worden weggewerkt. In zult, in balkenbrij, worst e.d., of geweckt. De hammen en zijen spek werden eerst gepekeld en daarna deels gerookt bij de slachter. Vooral het wecken was vaak een heel karwei.

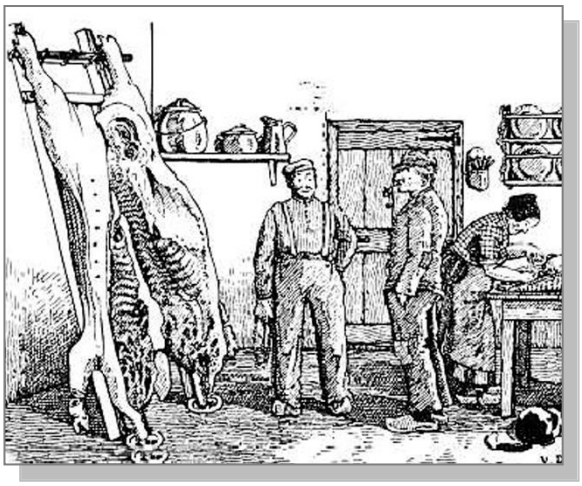

Het is niet uitgesloten dat sommige waarnemingen van mij niet helemaal stroken met de werkelijkheid van toen. Maar zo zitten ze in mijn, weliswaar oude, geheugen. En zo heb ik ze, zonder raadpleging van andere ouderen, die er overigens niet veel meer zullen zijn, opgeschreven. *Arie Smits (van t Vèèr)*

Poëzie van de dorpsdichter

NIEUWE DAG
Overvallen door de weidsheid
van het prachtige land
dat mij omarmt
en tot bekoring leidt
ik kus de aarde
grijp het zand
dat wegglijdt
tussen onmachtige vingers

grasprieten voelen
als vuurstengels
aan mijn blote voeten
de zon ontwaakt langzaam
maar dan in alle hevigheid
bedwelmende stralen
met wolkflarden als schaduwwaaiers
ik zuig de natuur op
als gedrogeerd
klopt mijn hart
op de deur
van de nieuwe dag.

© THOM UMMELS

Meer informatie over de dichter Thom Ummels is te vinden op de website van U&U, Kunst en B&B: www.ummelsenummels.nl

Column Jan van Wijk

Hèmerse families en wetenswaardigheden

Dick Hobo schreef in het vorige nummer over herinneringen aan het dorpshuis. Hij stelde hierbij vragen over enkele personen in het eerste bestuur.

Allereerst die over **Jan Roseboom**. Die is afkomstig uit Ede (geb. 1901) en zoon van Willem Roseboom en Jantje Snippenberg. Vader Willem is in 1911 door Baron Van Wassenaer naar Nederhemert gehaald om de boerderij van het kasteel te beheren. Zijn zoon Jan werd later rentmeester van de freule, de dochter van de toenmalige baron. Hij bracht iedere week trouw per brief verslag uit aan haar - die toen in Driebergen woonde - over de gang van zaken op het landgoed. De correspondentie werd op den duur zo intiem dat Jan aan vrienden vertelde dat hij voortaan 'Tine' tegen de freule (geb. 1900) mocht zeggen. In 1932 zijn zij getrouwd en gingen wonen in het Sterrebos.

H.W. Wisselink, de politieagent is later vertrokken naar Den Ham. Inderdaad werden wij ermee bang gemaakt dat zijn schuurtje achter het huis het 'spinnenhok' was waar je in moest als je stout was en brood met zeep kreeg … Hij was een politieagent van de oude stempel en reed op een dienstfiets met metalen jasbeschermers en een nadrukkelijk tikkende versnelling regelmatig het dorp rond en wierp dan spiedende blikken om zich heen. Soms ving hij 's nachts stropers die op de uiterwaard een haas probeerden te verschalken ...
Ik herinner me dat Gijs Verheij en ik met nog enkele andere jongens op straat aan het carbid schieten waren. Op een gegeven moment kwam Wisselink aanfietsen en wij dachten 'foute boel'. Maar nee hoor, hij stapte af en vertelde dat hij dat vroeger deed met een melkbus - hij vond ons blikje blijkbaar maar simpel om mee te schieten. Hij leidde aan het eind van de jaren vijftig/begin jaren zestig met jeugdwerker Diekerhof de knutselclub in het dorpshuis en later in het 'Sterhonk' - een schuur van hout - aan de Nieuwstraat. Op die plek staat nu de stenen garage van Dick v.d. Werken, volgens Streetview.

Wim van Loon was chauffeur op de vrachtauto van de Coöperatie (den Bond). Hij was onze overbuurman op Maasdijk 92. Hij is niet oud geworden en overleed in 1964 op 44-jarige leeftijd aan een ernstige ziekte. Zijn vrouw Letta is in november 2015 overleden, zij werd 92! Hun zoon Piet woont in Aalst. Wim zat dus op de muziek en was o.a. bevriend met Bert Smits (Bert van Rienekes). En: hij was op zaterdag gekleed als heer en droeg dan zelfs een hoed! Wim en Letta staan allebei op de dorpsfilm uit 1963.

De familie Hobo
De familie Hobo is in Hemert niet zo groot in omvang maar het is wel een familie die veel heeft betekend en nog betekent voor het dorp. Hun achternaam is afgeleid van de achternaam 'Van Hoboken', maar ze stammen niet rechtstreeks af van die familie. Dat vraagt om een nadere uitleg.

De oudst bekende Van Hoboken was Willem Jansz., geboren in 1645 te Middelburg en van beroep marktschipper. Willem van Hoboken, eveneens marktschipper, geboren in het jaar

1719 te Heusden, is in 1774 als weduwnaar hertrouwd met Willemina Vos, afkomstig uit Aalst. Willem is overleden in 1786, maar Willemina had als weduwe daarna een losse relatie waaruit in 1795 haar zoon Cornelis geboren werd. Zijn biologische vader (b)lijkt een zekere Abraham Janse te zijn geweest. Deze Cornelis kreeg ***waarschijnlijk*** van zijn moeder de achternaam 'Hobo', een verkorting van 'Van Hoboken'. Het is ook nog mogelijk dat Cornelis eerst de achternaam Vos had (die van zijn moeder) en later aan zijn kinderen de verkorte achternaam 'Hobo' heeft gegeven. Van deze Cornelis Hobo stammen de Hemertse en o.a. ook de Zuilichemse Hobo's af. De Hobo's stammen dus niet rechtstreeks af van de Van Hobokens maar hebben hun achternaam wel aan deze familie te danken.
'Hoboken' is de naam van een district van Antwerpen. Dat zou kunnen betekenen dat de oudste wortels van deze familie in België liggen. Hierboven meldde ik al dat de oudst bekende Van Hoboken geboren is te Middelburg. De afstand van Antwerpen naar Middelburg is niet groot, dus kan eens een Van Hoboken de Westerschelde zijn overgestoken om in de Zeeuwse hoofdstad te gaan wonen.

De bovengenoemde Cornelis Hobo was getrouwd met Hendrika van Helvoirt. Gerrit Groeneveld vermeldt in zijn lezenswaardige boek over de familie Hobo en hun bedrijf 'Van Molenpad naar Molenstraat' dat dit echtpaar op het Eiland woonde waar Cornelis landarbeider was. Cornelis en Hendrika kregen tien kinderen, onder wie hun oudste zoon Willem. Deze is de vader van Jan Hobo, die getrouwd was met Goverdina Aria Vos. Jan Hobo is op zijn beurt weer de vader van o.a. Dirk Hobo, de vader van Jaap en Dick Hobo, de twee bekende broers van het aannemersbedrijf in de 20^{e} eeuw. Hun broer Gerrit had een dergelijk bedrijf te Aalst en broer Jan was aannemer te Hedel. En de ouderen onder ons herinneren zich hun zussen Dien, Trui en Lientje. Trui – gehuwd met Dirk Rooijens te Delwijnen - is het oudst van alle Hobo's geworden: zij werd 89.

Op het Molenpad woonde tante Mina, een dame met een liefdevolle uitstraling die daar een winkeltje had. Zij was een zus van de oude Dirk Hobo: de vader van o.a. Jaap en Dick Hobo. Verder was er nog haar zus Drika Wolfers, altijd aangeduid met de achternaam van haar man. Zij is de oma van Hendrik Wolfers en Hendrik van Driel en diens zus Adrie Bruijgom-van Driel. Een andere zus van Mina en Drika was Mijntje, de tweede echtgenote van Anthonie (Toon) Bodmer.

De huidige generatie Hobo - die kwam na die van Jaap en Dick - is inmiddels ook al rond de pensioengerechtigde leeftijd of er al aardig ver boven. Wij denken aan Dick te Hoogeveen, aan Nesia (overleden in 2015), Gerrie en Gijs, de kinderen van Jaap. Zij moesten hun moeder Elisabeth (Betje) van Ballegooijen al vroeg missen: zij overleed op 31 oktober 1959 op 49-jarige leeftijd aan een ongeneeslijke ziekte. Zij stond bekend als een rustige en wijze vrouw die voor menigeen in stilte veel betekende. Na haar verscheiden ging in mijn herinnering een golf van ontroering door het dorp.

Verder hebben we in het dorp en daarbuiten de kinderen van Dick en zijn vrouw Piet Vos (Piet van Aort de smid): Dirk, Grietje, Gerrit, Adrie en Ella, plus aanhang uiteraard. Ik voelde me met Piet altijd een beetje meer verbonden omdat ze op dezelfde datum als ik jarig was.

Wij kijken verder rond in het dorp hoe de familie Hobo verder vertakt is. Wij denken dan aan bovengenoemde Goverdina Aria Vos, de vrouw van de oude Jan Hobo, de grootvader van Jaap en Dick. Haar voornamen komen nog steeds voor bij verschillenden van haar vrouwelijke nazaten. Ik noem Dien van Johan van Loon uit Wellseind, Dien van Dirk Oomen, Dien van Gerard van Heemskerk en Dien van Henk van Ooijen. Ook de jongere geslachten tellen vrouwelijke telgen met dezelfde voornamen: Dini van Wijk van Johan de Gier en Dientje v.d. Werken van Jan v.d. Oever. ['Van' betekent hier: getrouwd (geweest) met …].

Het is niet nodig om te schrijven over de geschiedenis van het aannemersbedrijf in de 20e en 21e eeuw. Dat heeft Gerrit Groeneveld al uitvoerig gedaan in zijn bovengenoemde boek. Daarom diep ik nog een enkele herinnering aan Jaap ('Jap' op z'n Hèmers) op. Hij was een volle neef van mijn moeder - de moeder van mijn moeder (Anna) is een Verheij en die van Jaap (Trui) eveneens, zij zijn zussen. Ik leerde Jaap pas echt goed kennen toen ik hem in 1974

opvolgde als administrerend kerkvoogd van de hervormde gemeente. Ik mocht toen met hem en Jan Roseboom de zorgen over de financiën van de kerk delen.

Jaap had een heel droge humor. Dat blijkt wel uit onderstaande anekdote. Ik hoorde ooit van Dien van Ooijen-van Wijk (Dien van Basse) over hem het volgende:
Dien zat op kantoor bij de Hobo's met o.a. Rinus Bracht (de Snoek) en Roelof Oomen (de grote Roelof). Jaap zat achter zijn bureau en kreeg telefoon. Een klant wilde graag een vracht zand hebben. Jaap zei dat dit even niet mogelijk was want er was geen vrachtauto thuis. Ondertussen vloog er een vliegtuig laag over met de nodige herrie. Jaap dacht dat de vrachtauto thuiskwam en zei dat tegen de klant. Vanuit het kantoor riepen ze dat het een vliegtuig was. 'O', zei Jaap toen tegen de klant, 'ze zegge hier degget een vliegtuig is. Dè zal hier wel nie laande, kan gin zaand bringe'.

Humor is in wezen de diepste levensernst. Ik herinner me het volgende voorval met Jaap waaruit die levensernst bleek.
Als kerkvoogden mochten wij altijd onze jas ophangen in de gang van het eerste (oude) verenigingsgebouw. Wij gingen dan door de kleine deur de kerk binnen om vervolgens voor de dienst onze plaatsen in te nemen in de kerkvoogdenbank. Het was eens de eerste zondag van de Advent. Jaap en ik liepen in de gang naar de kleine kerkdeur. Leen Groeneveld speelde – dat deed hij ***altijd*** op de eerste Advent – 'Op U, mijn Heiland, blijf ik hopen'. Jaap trok mij aan mijn mouw, stak zijn vinger omhoog en zei heel gedragen: 'Op U, mijn Heiland, blijf ik hopen'. Blijkbaar sprak dit lied hem toen aan. Ja, Leen preekte toen vanaf de orgelbank, voordat de preek van ds. Van Vliet kwam. Dat deed Leen trouwens niet alleen op de eerste Advent!

Naast de bekende Hobo's van het aannemersbedrijf zijn er in Hemert nog meer naamgenoten van hen. Op de Ka woonde in de vorige eeuw Cornelis Hobo met zijn vrouw Pietje de Weerd. Zij waren een begrip in Hemert. Knelis en Pietje dreven een winkel in huishoudelijke spullen. Pietje kwam met die spullen in een bruine handkar langs de deur en ze had daarbij een vlotte babbel. Ik heb bij Pietje in de winkel mijn eerste hengel - een 'vislat' - gekocht. Ja, als je bij de Maas, de Vliet en de Put woonde, moest je gaan vissen ...
Knelis is verwant aan de aannemersfamilie. Wij kennen hun kinderen Artje, Corrie, Aart en Kees. Laatstgenoemde woonde met zijn gezin in het ouderlijk huis op de Ka. Ook over Knelis kan ik nog wat vertellen. Hij was eens mee geweest naar de zendingsdag van de GZB te Driebergen. Toen we naar de bus liepen, liep Knelis ongemerkt helemaal de verkeerde kant op. Pietje in paniek natuurlijk, want Knelis was weg. Ik heb het verloren schaap toen opgezocht: hij zat ergens langs de kant van een bospad hulpeloos om zich heen te kijken. Pietje blij natuurlijk dat hij weer terecht was, en wij waren allemaal wel opgelucht. Stel je voor dat wij zonder Knelis terug in Hemert waren gekomen …

Ik ga dit verhaal afronden. De achternaam 'Hobo' is – mede gezien de ontstaansgeschiedenis ervan – een unieke achternaam in ons land. We kunnen er gerust van op aan dat alle Hobo's in Nederland familie van elkaar zijn. Op de website http://www.cbgfamilienamen.nl kunnen we nagaan waar al die Hobo's zich bevinden. Ze zitten bijna overal door ons land heen. De Bommelerwaard en de Haarlemmermeer springen eruit qua aantal. In het verleden zijn er Zuilichemse Hobo's verhuisd naar de Haarlemmermeer.

Er zijn in Hemert en omstreken nog meer families die verwant zijn aan de Hobo's. Wie een stamboom van heel de familie wil hebben, kan bij mij terecht via de redactie.

Jan van Wijk

Hoe het was…. “begrafenissen”

Begrafenis(sen)

Er wordt door de dorpsraad iedere keer gevraagd of ik wat over vroeger wil schrijven, zodat het voor het nageslacht bewaard blijft. Nu is schrijven echt niet mijn hobby, zoals sommige personen misschien wel denken. Vooral nu het over een zeer teer onderwerp gaat, is het heel moeilijk. Het is mijn bedoeling deze keer niet alleen over vroeger te schrijven, maar ook over het heden. Aan de hand van voorbeelden wil ik proberen de grote verschillen in gebruiken dienaangaande te beschrijven vanaf mijn jeugd tot nu toe.

Toen ik nog jong was, had bijna ieder dorp wel een zgn. doodsbidder; in Zeeland noemde men zo`n persoon liekenbidder. In die dagen wist men op de dorpen niet van begrafenisondernemingen af. Ik was ongeveer 28 jaar oud, toen er hier in ons dorp voor het eerst een ondernemer voor een familie de begrafenis verzorgde. Misschien gebeurde dat eerder ook al wel, maar dat kan ik mij niet meer herinneren. Als er in mijn jeugd iemand overleed, dan werd de doodsbidder geroepen en die nam dan vrij bij zijn baas om de begrafenis te regelen. Ook de timmerman werd direct geroepen om de lengte van de overledene op te meten en zo snel mogelijk een kist te maken. De kist werd altijd 10 cm langer gemaakt dan nodig was. De naden werden met pek ingesmeerd en het hoofdkussentje werd gevuld met zaagsel. Er waren toen drie soorten kisten: eikenhouten kisten voor de rijken, geschaafd en gelakt vurenhouten kisten voor de middenstander en die welke in opdracht van de diaconie gemaakt werden: voor “den kerkelijke èrme”; die kist mocht niet gelakt en geschaafd worden, want dan werd het te duur. Omdat deze dus van ruw wit hout waren, probeerde de timmerman meestal dit weg te poetsen door er veel boenwas in te wrijven en strooide er dan wat mahoniepoeder overheen, zodat het voor de omstanders iets minder opviel, dat overledene van den “èrme” begraven werd. De kisten waren vroeger minder diep dan tegenwoordig.

Nadat de dokter had bevestigd, dat de persoon was overleden, werd deze afgelegd; dit werd meestal door een baker gedaan. Dan moest de familie naar een andere kamer. In de dagen dat mijn opa overleed, deed dit een wijkverpleegster; zij stond erop dat mijn vader haar hielp. Hij vertelde mij later, dat het geen kleinigheid was om je eigen vader mee af te leggen. Toen mijn vader overleed, vroeg dezelfde wijkverpleegster aan mijn vrouw haar te helpen. Zij heeft dat toen geweigerd.

Nu we het toch over afleggen hebben, komt bij mij weer iets boven. In 1971 woonde op een van de arken op de Maas een ouder echtpaar. `s Avonds om een uur of zeven komt die man vragen of ik met hun naar Werkendam kon rijden, omdat zij waren gebeld dat het niet goed ging met hun zwager. Daar aangekomen bleef ik in de auto wachten, want ik vond dat ik daar niet bij hoorde. Na een poosje kwamen zij mij roepen, dat ik ook maar naar binnen moest komen. Het was een heel klein huisje. Zo kom ik in het voorkamertje met in de hoek een bedstee waarop die man lag. Er zaten zes oudere mensen. De vrouw des huizes was een heel klein wat kinderlijk overkomend vrouwtje. Er stond nog een lege stoel waarin ik moest gaan zitten. Vanaf die plaats was het zicht precies op die man daar in de bedstee. Ik voelde mij daar zo ongelukkig. Af en toe keek een van de aanwezigen om het hoekje van de bedstee, maar omdat ik er goed zicht op had

moest ik maar aangeven, als ik wat verandering zag. Ik durfde niet te zeggen, dat ik een andere plaats wilde hebben, want dit was de taak van de familie. Op een zeker moment kwam de slechte gedachte in mij op, dat ik maar gezegd moest hebben, dat ik niet kon rijden, omdat ik een andere afspraak had. Het was voor mij een onbekende die daar lag, maar het is toch een mens … Laat op de avond overleed die man. Ik dacht nu kunnen wij naar huis, maar niets was minder waar. Direct nadat de dokter, na schouwing, vertrokken was, stapte de wijkverpleegster binnen om de overledene af te leggen. Mijn gedachte was, dat in ieder geval de familie nu naar een ander kamertje zou gaan. Ook dat gebeurde niet; de wijkverpleegster begon de overledene uit te kleden en ik had daar precies zicht op. Ik wist echt niet wat ik mee maakte, `k Heb maar gezegd, dat ik even buiten ging roken, want ik zag het echt niet meer zitten in dat kleine kamertje. Om 4 uur `s nachts was ik thuis. Geslapen heb ik niet veel meer, want ik had zoveel te verwerken en om 6 uur moest ik weer melken.

Als de doodsbidder het een en ander met de nabestaanden geregeld had, ging deze man de kerkklok luiden. Die moest toen nog met hand getrokken worden. Hij begon om 11 uur te luiden tot half 12, dan rustte hij vijf minuten en ging weer verder tot 12 uur. Toen mijn oma (opoe) in 1926 op 48-jarige leeftijd overleed mocht de kerkklok niet luiden omdat het water in de rivieren hoog stond. Een sirene bestond toen nog niet. Dus werd de kerkklok gebruikt als er ergens een dijk doorbrak. Mijn vader had er toen veel moeite mee dat voor zijn moeder niet geluid werd ook niet met begrafenis. Hij was toen 17 jaar.

Daarna ging deze man het huis aan huis “aanzeggen”. Ik weet nog, toen hij bij ons kwam hij zijn hoge hoed afnam en het begon af te kondigen. Dat ging als volgt:” de familie …… laat u bekend maken het overlijden van …… In de leeftijd van …… maand(en) of …. jaar”. Deze man had daar een aangeboren zware stem voor. Mijn moeder stond dan met gevouwen handen te luisteren en bedankte hem. Omdat het toen de gewoonte was, dat de naaste overbuurmannen tevens dragers waren, deed hij gelijk bij de afkondiging het verzoek aan deze mensen. Drie dragers aan de ene kant van het sterfhuis, drie aan de andere zijde. Naaste buren werden verzocht op begrafenis te komen, dus waren geen dragers. Wanneer de overledene ongehuwd was, werd hij door ongehuwden gedragen. Zelf heb ik in die hoedanigheid twee keer gedragen, toen ik 16 en 17 jaar was.

Het “aanzeggen” heeft toen niet lang meer geduurd, want er kwamen toen kaartjes, zoals nu nog. De oudere mensen hadden daar veel moeite mee. Je hoorde al gauw dat die mensen zeiden, ze gooien tegenwoordig maar een kaartje door de deur en dat is het. Daar hadden zij letterlijk en figuurlijk wel gelijk in, want toen had bijna niemand een brievenbus en werd het kaartje op de grond gegooid. Bij ons lag het dan in het achterhuis en `s winters voor de koeien.

In die dagen hadden de meeste huizen vensters. Aan het sterfhuis gingen die allen dicht, bij de naaste huizen twee en bij de rest van het dorp sloot iedereen een venster toe. Aan het sterfhuis bleven enkele vensters nog een paar weken na de begrafenis dicht. Omdat er toen nog geen koeling was, moest het huis zo koel mogelijk blijven en daarom kon het in die huizen `s winters heel koud zijn. Condoleren gebeurde altijd in het sterfhuis.

Gijs van de Werken
(wordt vervolgd)

Een frietje van 15 cent…

Elske Oomen vertelt over de cafetaria in Nederhemert

In 1961 namen Han en Elske de frietkar over van Leen Groeneveld, die dit 3 jaar daarvoor had gedaan. Hij stond destijds bij Dirk Prik op de "Ka" en daar vandaan werd ook de stroom gehaald. Zelf woonden ze in de Molenstraat op nummer 55. "We begonnen met een frietje van 15 cent en een kwartje" verteld Elske. Daarbij hadden ze ook een knakworst, maar veel breder was het assortiment niet. De frietkar was ook echt speciaal in die tijd en was bijna vergelijkbaar met een uitje ergens naar toe. Elske was hoogzwanger toen ze de kar over namen en net nadat ze 2 weken aan de gang waren gebeurde het. "Op vrijdag zat ik nog de aardappels te schillen met een dikke buik, want dat moesten we allemaal zelf doen, en op zaterdag werd ons Jane geboren. Die was te vroeg en toen heeft Jan v Horssen het die dag van ons overgenomen in de frietkar" Han moest zelf de aardappels gaan halen op de fiets en dit deed hij in Wellseind. Hij gooide dan een grote zak op de bagagedrager en 1 op zijn schouders en zo fietste hij weer terug naar Nederhemert.

Op een gegeven moment zijn ze met de kar verhuisd naar de dam waar Van Diggelen heeft gewoond tegenover het huidige tankstation en later, na een grote brand in 1964 in de Tuinstraat, kwamen ze op de hoek te staan bij de kruising Tuinstraat/Molenstraat. Een jaar later woedde er ook een brand in de frietkar zelf. "Er was een koppeling van de glasfles losgeschoten en die had vlam gepakt. Met al die gasflessen in de kar was er een grote kans op een ontploffing en dat met al die mensen voor de kar. Dus Han heeft zijn hand naar binnen gestoken en zo de gaskraan dicht gedraaid. Zijn gezicht en bovenlichaam waren ernstig verbrand. Hij kon alleen vloeibaar eten door een rietje en zijn lichaam was in een laken geknoopt omdat kleding ondragelijk was. Ik weet nog goed dat Wim Remmerde later het geldkistje bij ons thuis kwam brengen. Zulke dingen vergeet je nooit meer".

Toen Van den Oever ging bouwen op de plaats waar Han en Elske de kar hadden staan, zijn ze naar het pad aan het eind van de Tuinstraat verhuisd. Zelf betrokken ze ook een woning aan het eind van de straat naast Hans Smit, waar Bert werd geboren, hun tweede kind. "Kinderen fietsten daar ongeduldig voorbij en konden eigenlijk niet wachten tot Han de kar neer had gezet", aldus Elske. "Dan moest het vet ook eerst nog temperatuur komen en stonden met hun vingers te trommelen of met het muntgeld te tikken op de kar, het was echt nog iets om naar uit te kijken voor kinderen". Later mocht de kar niet meer worden uitgebaat en zijn ze begonnen met de bouw van de cafetaria.

Op 28 maart 1967 werd er begonnen met graven en de broer van Han hielp hen met de bouw. Op zaterdag was hij om 4.00 uur aanwezig en ging om 22.00 uur naar huis en

samen met Frans “Duuck” en Basje Oomen werkten ze als paarden. Alles moest met de hand gebeuren, maar omdat ze zo verschrikkelijk hard werkten, kon de cafetaria op 13 oktober worden geopend door de burgemeester. Han maakte alles zelf voor de cafetaria, waaronder de nasi en bamiballen, kroketten en lihanboutjes. Ook maakten ze koude schotels voor bruiloften en zelfs een keer karbonades. Han was vroeger in dienst naar de koksschool geweest en had daardoor de nodige ervaring en kon goed koken. “De Keuringsdienst van Waren kwam ook regelmatig langs en kocht dan een aantal producten, dat werd in een zakje gestopt om te testen, maar we hebben eigenlijk nooit iets verkeerds gehoord”. Han is ook nog naar Amsterdam geweest om zijn ijsdiploma te halen voor het produceren en bedienen van de ijsmachine.

In 1975 werd er verbouwd en kwam er een apart cafégedeelte bij, omdat mensen het vervelend begonnen te vinden als ze friet kwamen halen en er zaten al gasten aan de bar. Veel familieleden hielpen Han en Elske mee in de cafetaria. “Naar de cafetaria gaan was nog echt iets bijzonders die tijd”, vertelt Elske.

“Vaak word ik nog herkend door mensen die vroeger bij ons zijn geweest als kind, al weet ik natuurlijk niet altijd wie het is omdat ze nog klein waren toen. En de gasten kwamen uit heel de streek”. Op 1 juni 1976 werd de cafetaria overgedragen aan Bert en Mieke. Een aantal jaar later werden John en Ineke nog lange tijd eigenaar en vanaf 1997 is het in handen van Lo en Leny.

Hoe het was… “de brandweer”

Brandweer.

Iedere keer als ik iets geschreven heb denk ik dat het wel de laatste keer zal zijn. Ik zal toch weleens uitgeschreven zijn. Ik ben al zolang weg. Maar ook deze keer las ik in onze Dorpskrant iets wat mij ertoe brengt iets op papier te zetten. Deze keer was het bericht dat er twee brandweerlieden gehuldigd zijn. Ik weet niet of mijn geheugen nog altijd even goed werkt. De leeftijd gaat tellen. Ik ben maar 15 dagen jonger dan Jan Bouman (van Dina Kant).

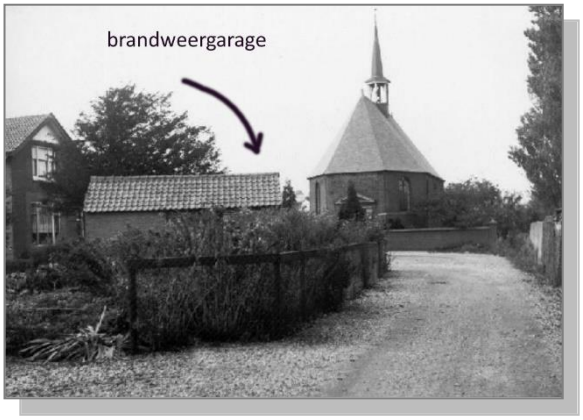

Ook in mijn jeugd hadden we al een brandweer. Zelfs een gemotoriseerde. Die was gestald in een schuurtje bij het huis van het schoolhoofd. Maar een brandweerauto was er niet. Ik kan me niet meer herinneren hoe hij in geval van nood bij de brandhaard kwam. Een sirene was er ook niet. Voor ons als jeugd was de driemaandelijkse oefening op zaterdag middag een uitje. De oefening had niks met brand te maken. Ik heb het idee dat alleen de bedoeling was te kijken of de spuit het nog deed. De eerste oefenplaats was in de Molenstraat. Ongeveer waar nu de slachterij van Oomen (Kiske de slaagter) is. Waarom daar? Geen idee. Was daar een sloot of een brandput? Als kinderen vonden wij het prachtig. Als de zaak opgestart was werd er gespoten in de lengterichting van de straat. Na een tijdje trokken we verder. Er kwamen nog twee haltes waar alles zich herhaalde.

Was er ook weleens brand? Er was weleens iets met hooibroei maar ik herinner me in elk geval 2 branden.

Bij de eerste zat ik nog op de lagere school, ik denk in klas 5 of 6. Toen ik om kwart voor twaalf thuis kwam stond er, schuin tegenover ons, een schuur in brand. Bij van Genderen. De oudste zoon Gerrit zat bij mij in de klas. Toen ik thuis kwam werd de brand geblust met emmers water. Mijn moeder stond steeds te pompen (nog geen waterleiding) en die emmers werden dan doorgegeven naar de overkant van de straat. Lopte gullie effe naor Jan de smid (Jan Vos, vader van Jan Pieter) en zegt detter braant is. Jan dacht dat we hem voor de gek hielden en zei: Ik kom wel effe kijken, en hij fietste naar de meulestraat. Warempel, het brandde. Er waren inmiddels kijkers genoeg. En mijn moeder maar pompen.

Toen werden wij, schooljongens er op uit gestuurd om de brandweer te waarschuwen. Ik fietste naar de Ka om Lies Wolfers te waarschuwen. Het vervolg staat me niet meer bij, Ik vermoed nu dat het ook met hooibroei te maken had want anders had in die tijd er niks meer overeind gestaan. Misschien kunnen jullie het bij de familie van Genderen nog eens navragen.

De tweede brand die ik me nog goed herinner was in 1963 toen ik net een paar maanden getrouwd was. We woonden in Veen maar waren het Weekend in Hemert. Het was begin maart, het vroor en het waaide hard. De wind stond recht in de lengterichting van de straat. Naast Doruiter, bij Dirk van Ooijen (van Teuneskes). Sloeg de vlam in de pan. En al gauw sloegen de vlammen uit het dak. Het waaide zo hard dat het riet over het huis van oom Bernhard van Helvoort vloog en de Boerderij van Adriaan van Wijk ook in brand stak. Dat zagen wij gebeuren en het is niet voor te stellen hoe vlug dat hele dak in brand stond. Toen was de situatie door ons niet meer te

beheersen. Van alle kanten kwamen de brandweerauto's aangesneld. Iedereen probeerde daken nat te houden. Ikzelf zat met een tuinslang op het dak bij oom Gerard van Heemskerk. Koeien liepen op straat (dat zag je in Gorkum nooit) want die werden losgemaakt uit voorzorg. Toen mijn vrouw Trix moest gaan bellen (lang niet iedereen had telefoon) stond er een koe tussen ons huis en de schuur. De voordeur bood ook geen uitkomst. Die werd nooit gebruikt en de sleutel zat aan de binnenkant. Het klimmen op het dak had voor mij als gevolg dat mijn broek door het glijden over het rieten dak niet meer toonbaar was. Op zondag moest in mijn zwarte trouwpak naar de kerk want dat hing nog in mijn ouderlijk huis.
Ik weet ook nog dat er later gemoderniseerd werd. Pa was ook bij de brandweer en kreeg later, toen er cursussen gevolgd moesten worden, de voorzichtige vraag of hij niet beter kon bedanken omdat hij nooit tijd had voor cursussen. Dat heeft hij toen ook gedaan.

Dick Hobo, Hoogeveen

Uit eigen streek

EILAND NEDERHEMERT

Dikste boom van ons land in brand

De brandweer van Nederhemert heeft zondag een brand geblust in — naar deskundigen menen — de dikste boom van ons land. Deze boom, die een grootste omvang heeft van ruim 9 meter, staat in het natuurreservaat „Eiland" Nederhemert Zuid.

Enkele jongens hadden getracht om een wespennest uit te roken welke was genesteld in de holte van de boom. Daarbij ontstond in de dikke stam een binnenbrand. Eerst werd het vuur tevergeefs met schuimblussers bestreden maar daarna werd de vrijwillige brandweer van Nederhemert geallarmeerd. Toen de vuurbestrijders arriveerden was de brand zo hevig dat de brandweerlieden niet meer bij de boom konden komen. Het vuur moest dan ook op afstand worden bestreden. Het staat nog niet vast of de boom de opgelopen brandschade zal overleven. Van wie de boom is weet men niet; hij is van Staatsbosbeheer of wel van Baron M. E. L. van Wassenaar.

Saamhorigheid

Deze week kwam de plaatselijke brandweer en de brandweer van Kerkwijk in een bijzondere samenkomst bijeen in het Dorpshuis. Tijdens deze bijeenkomst werden zij door burgemeester v. Veeren dank gebracht voor de wijze waarop er was gewerkt tijdens de laatste brand, waardoor Nederhemert voor een ramp werd behoed. Voor de brandweerman A. van Wijk, zoon van familie Van Wijk wiens boerderij door de brand werd verwoest, had de burgemeester een aardige verrassing. Het was de brandweer bekend, dat zijn nieuwe fiets in de brand was verloren gegaan. De brandweermannen hadden van het geld, welke zij met het blussen hadden verdiend, voor hun gedupeerde kameraad een spiksplinternieuwe fiets gekocht, welke met enkele welgekozen woorden door burgemeester Van Veeren werd aangeboden. Ook de brandweermannen van Kerkwijk wilde niet achterblijven, want deze boden hem een enveloppe met inhoud aan.

Dat dit door de heer Van Wijk bijzonder op prijs werd gesteld, kan men zich indenken.

Door omstandigheden was het bedrijf van de fam. Van Wijk maar laag verzekerd en dat gaf de kerkeraad en kerkvoogdij aanleiding om in de gemeente een inzameling te houden om in de nood te voorzien. De inwoners tastten diep in hun beurs, want Ds. Veldjesgraaf mocht namens de gehele gemeente (250 gezinnen) een bedrag aanbieden van *f* 12.159,—.

De heer Van Wijk kon zijn dank niet onder woorden brengen, hij werd er stil van, want vooraf hadden de inwoners en ook daarbuiten zijn tijdelijke woning geheel van meubilair voorzien.

Baron van Wassenaar vertelt…

Jeroen van Wassenaar:

Met plezier voldoe ik vanuit Amsterdam aan het verzoek van de Dorpskrant om iets te schrijven. Ik vind deze krant een prachtig initiatief!
De meeste van de lezers zullen uit Noord komen. Daarmee is de band vanuit 't Eiland, zeker na WO II, beperkt: het voormalige hart van het dorp lag tot dan op Zuid (waar ik in 1954 geboren en getogen ben) maar verschoof toen naar Noord en op Zuid kwam veelal import te wonen.
Mijn jeugd op 't Eiland herinner ik me nog helemaal: we waren daar met een flinke groep kinderen (ongeveer 20) en hadden samen een geweldige tijd). Al vanaf de 5e klas van de lagere school vertrok ik naar kostschool en kwam ik nog slechts in weekends terug. Voordeel daarvan was dat 't Eiland altijd een vakantiesfeer voor mij had. En die is nooit meer verdwenen!
Bezoekers, vooral uit Noord, waren destijds dan naast dagelijks de landarbeiders Stinus van der Meijden en Basje Vos ook Leen de Bakker met z'n heerlijke beschuitbollen, met een busje met een schuifdeur waaruit altijd weer een sterke en zoete geur opsteeg; de olieboer (Bruigom**?)**, die met z'n broer samen met paard en wagen kwam om petroleum bij te vullen vanuit een vat waaraan de trechters hingen ; de schillenboer met paard en wagen, de melkrijders (Janus van der Werken en Piet Oomen) die met de vrachtwagen de melkbussen kwamen legen en natuurlijk niet te vergeten Marius de Post, die in z'n uniform en vanuit een grote leren tas per brommer niet alleen post kwam brengen, maar, op zaterdag, tijdens de koffie op de Hoef, ook alle nieuwtjes van Noord. Natuurlijk hielden ook mensen als Bart van Kooten (die naast voorganger ook aanzegger was), de aangetrouwde familieleden van Arie Lanser, Jieles Duyster, "Hannes de Taaie" bij van Diggelen, brugwachter Bakx, Daan Spitzers en Dries van den Anker uit Poederoijen ons in contact met Noord. Als Noord niet zelf al op de Speeltuin kwam! Ook de scharensliep droeg wel een bescheiden steentje daar aan bij, net als de marskramer met z'n klosjes garen in de binnenkant van zijn jas. Ik mag hier ook niet onvermeld laten het jaarlijkse optreden met Koninginnedag van fanfare Concordia op het bordes bij de Speeltuin, de Kerstviering (met kerstboom!) in de kapel in Noord waar de zondagschooljeugd van juffrouw Leentje Knoop (of was het Juffrouw Els)? uit Zuid kwam meezingen vanuit de kasteelbank, de zondagse kerkgang via de pont waar zich op Zuid dan ook enkele bewoners bij aansloten en de Eistawerf waarvoor velen uit Noord dagelijks aan kwamen fietsen of roeien (zoals Gerrit Oomen): allemaal waardevolle "contactpunten"!

Toen ik in 1982 in Den Bosch als advocaat aan de slag ging keerde ik op 't Eiland terug. Omdat ik regelmatig mijn tante op 't Sterrebosch bezocht en kerkelijk meelevend was kwam ik weer in contact met Noord, een, vooral vanwege de kerkuitbreiding, even intense als memorabele periode. Die werd afgesloten toen ik voor mijn werk in 1985 naar Amsterdam verhuisde. En daar woon ik nog steeds en met veel plezier. Maar wel omdat ik besef dat ik altijd nog naar ons familiehuis op Nederhemert kan "uitwijken", want anders zou ik me toch opgesloten kunnen gaan voelen in de stad.
In Amsterdam bewonen mijn vrouw en ik een appartement aan de schitterende Keizersgracht, dat vanwege het uitzicht op water zeer tegemoetkomt aan soms dreigende heimwee –gevoelens naar de Maas. De 4 kinderen wonen allen inmiddels zelfstandig, zodat er in de weekends meer tijd vrijkomt en ik hoop weer wat vaker naar 't Eiland te kunnen komen.

Ik heb altijd de nu eenmaal bestaande verschillen tussen Noord en Zuid in omvang, schooltype, mentaliteit en kerkelijkheid ervaren. Misschien extra omdat wij als uitzondering katholiek waren en daardoor niet met alles, dat gezamenlijk werd ondernomen, mee konden doen. Echter: zodra de Dode Arm dicht was gevroren zwierden meisjes en jongens van beide zijden arm in arm op de kunstrijschaatsen alsof het contact nooit anders was geweest: een ontroerend moment. Voor velen staat ontdooien voor verbetering der relaties, voor Nederhemert lijkt het tegendeel het geval!
Er bestond of bestaat in ieder geval nog één ander verschil: ik denk niet dat er in Noord ook wordt gesproken over “toailappe” en “nôteboamussu”. Dat kùnnen mensen uit Noord ook helemaal niet! Of wel soms?

Van die jeugd herinner ik me bijvoorbeeld nog heel goed: het verstoppertje spelen op “Den Doolhof”, het leven op de immer gastvrije De Hoef: brommerrijden op wasbenzine in hun wei , onze fietsen versieren bij Jen “van De Hoef”(van Heemskerk) voor Koninginnedag, in melkbussen klappers maken met carbid (bestemd voor de lantaarns van de in de stal daar geparkeerde oude kasteelkoetsen), spelen in het hooi achter de Boerderij onder het wakend oog van de sneeuwuil, schaatsen op de kasteelgracht nadat Tom Poes met aparte klompen (met brede plankjes eronder) het ijs had getest en het sein “veilig” had gegeven, de verjaardagsfeestjes, waar standaard naar keuze een Kwatta, appelsien of gulden cadeau werd gegeven, de bezoeken (met onze verlengde landrover) van alle kinderen aan de Drunense duinen, helpen met melken bij Dries en vrouw de Waal (en elkaar vanaf de kruk onderlangs met melk natspuiten.. en snoepen van de veekoeken) of extra zakgeld verdienen bij De Kooiker (Zwamborn) met doosjes

aardbeien plukken, kijken bij de tewaterlating van een groot schip van Verolme vanaf een veilige en hoge plek tegen de hoge golf achter het erf van de Waardsman (van Ooijen), eindeloos “riddertje” en “cojboj”-spelen met Peter van de Hoef (van heemskerk)en eerder “winkeltje” spelen met Fientje van Tom Poes (van Heemskerk) en samen de door Juliaantje van Tom Poes (van Heemskerk) op het fornuis gemaakte borstplaat eten. En natuurlijk eindeloos in de Speeltuin, met name op de Familieschommel met z’n allen op en neer of daar op straat voetballen (zolang Bas Boere ons dat toestond). En, als gezegd, in de herfst “nôteboamussu” en ’s winters “toailappen”.

Tot slot: wij hebben nog een echt dorps- en eilandleven meegemaakt, waarin contact met elkaar, hoe verschillend we ook waren, vanzelfsprekend was. Heel even kwam dat terug tijdens de watersnoodramp/-dreiging van 1994/5. Ik kan die sfeer en dat gevoel maar nauwelijks aan mijn stadse kinderen overbrengen, het maakt me zeer dankbaar dat ik dat wèl heb meegemaakt en doet me beseffen hoe bijzonder dat eigenlijk was en hoe bevoorrecht we toch allemaal daar zijn opgegroeid.

Wapens van Nederhemert

Wapens van Nederhemert

Het wapen van Nederhemert is een zogenaamd chatillonwapen. De onderzijde is rood met 3 palen (strips) van vair. Vair is een wapenkundige term voor hermelijnbont. Hermelijnbont kennen we ook van de koningsmantel, wit met hier en daar een zwart pootje. De 12 blauwe vlekken moeten hermelijnpootjes voorstellen Het is maar dat je het weet. Het bovenvlak is geel, of liever gezegd goud. In dat bovendeel staat een 'uitkomende leeuw' dat wil zeggen: de kop met bovenlijf, nagels en een rode tong, een vervaarlijk beest, dat wel. Dit chatillonwapen werd rond 1280 door Rudolph de Cock meegenomen van zijn kasteel in Chatillon-sur-Marne (bij Reims). In Nederland verwierf hij Waardenburg, waar hij het kasteel bouwde. Na hem bleken er meerdere takken de Cock, die zich noemden naar hun heerlijkheden: de Cock van Haaften, de Cock van Kerkwijk, de Cock van Bruchem en de Cock van Delwijnen. Die laatste naam leeft nog tot nu toe voort. Deze families hadden allemaal de palen van vair, maar het bovenste deel was verschillend. We zien dat nog aan de wapens van de voormalige gemeenten.

Maar hoe kwam de familie van Hemert aan dat wapen? Er is wel een vermelding van een huwelijk van ene Ida van Hemert met Willem de Cock (rond 1320) maar wat hun relatie was met Jan van Hemert, die in 1310 het kasteel in Nederhemert is niet duidelijk.
In die periode is heel veel onduidelijk. Er was nog geen bevolkingsregister en ook geen kadaster. Wie een mooi verhaal wilde rondvertellen kon dat tamelijk ongestraft doen. In ieder geval zegelden de Van Hemerts met het chatillonwapen. De Van Hemerts bleven twee eeuwen op het kasteel, tot 1510, toen de zoon van Hadewijch van Hemert, Johan Torck met zijn familie anderhalve eeuw op het kasteel bleef. Intussen hoorde het chatillonwapen bij Nederhemert, het was het uithangbord bij het Regthuis en werd ook gebruikt als gemeentewapen, nadat Nederhemert in 1818 een zelfstandige gemeente was geworden. Zo wordt het nog steeds afgedrukt op de Dorpskrant en op onze Nederhemertse vlag.

Rouwborden en grafmonumenten in de Eilandse kerk

Het huidige restant van de kerk is het koor dat in 1560 nog werd gebouwd voor de kanunniken. Daar zijn de graven en grafmonumenten van enkele heren en vrouwen van Hemert. In de onderaardse grafkelder werden na de oorlog nog enkele grafkisten gevonden. Het graf van Otto Frederik van Vittinghoff in barokke stijl met de 24 kwartierwapens valt het meeste op. Daarnaast zijn er meer sobere en klassieke monumenten van de families Van Lijnden en Van Nagell.

Er is een plattegrond van de kerk (die wij bij dit artikel niet konden vinden en plaatsen):
1. Het graf van Otto Frederik van Vittinghoff (1648-1726) Hij was een Duitse edelman uit de buurt van Riga (tegenwoordig Letland). Hij werd generaal bij de koning-stadhouder Willem III. Na zijn huwelijk met Margaretha van Randwijck leende hij diverse malen geld aan haar neef Johan Frederik Quat van Wijckraet, heer van Hemert. In 1697 kocht hij Nederhemert. Naast het graf staan 32 kwartierwapens.
2. Het wapen met 16 kwartierstaten van Otto Frederik van Vittinghoff. Kwartierstaten zijn de wapens van de voorouders: 1 vader; 2 grootvaders; 4 overgrootvaders; 8 betovergrootvaders.
3. Het huwelijkswapen (van Vittinghof/van Randwijck, die wapens staan ook op de molen in Noord). Daarbij de 16 kwartierstaten van Margaretha van Randwijck, dochter van Frederik van Randwijck en Stephania Torck. Margaretha was een nicht van Maria Torck, vrouwe van Hemert.
4. Stephania van Vittinghoff (1685-1752) dochter van O.F. van Vittinghoff en Margaretha van Randwijck. Zij huwde in 1715 met Adriaan van Lijnden.
5. Adriaan van Lijnden (1678-1754)
6. Otto Frederik van Lijnden (1716-1788) de zoon van nr. 4 en nr. 5. Hij huwde in 1754 met Louisa van der Does van Noordwijk.
7. Ottoline Frederica Louisa Bentinck (1793-1868) de kleindochter van 6. Zij huwde in 1814 met Carel Anne Daniel van Nagell.
8. Anne Jan Harmen van Nagell (1820-1880) de zoon van 7. Hij huwde in 1851 met Elisabeth Anna Gerhardina van Kretschmar (1830-1910). Elisabeth van Kretschmar bleef tot haar dood op het kasteel wonen en werd in het dorp 'de freule' genoemd. Zij gaf het kasteel door aan haar nicht Anne Maurice van Kretschmar (1861-1928), die in 1896 getrouwd was met Ernst van Wassenaer.

Op de rouwborden zijn soms verwijzingen naar de dood te zien: een omgekeerde toorts, een slang die zichzelf in de staart bijt (= de cirkel van het leven)

De letters D.O.M. staan voor Deo Optimo Maximo: latijn voor Eer aan de hoogste en grootste God.

Het ontstaan van de putten

Ontstaan van de Putten in Nederhemert

Omdat de geschiedenis en het ontstaan van de putten onlosmakelijk verbonden is met de steenfabriek de Rijswaard hebben wij daar informatie opgevraagd en een prachtig boek “Stenen bakken aan de Maas” mee gekregen.

Een stoom steenfabriek in de Rijswaard

De steenfabriek die in 1900 tussen Aalst en Nederhemert werd gebouwd, was van begin af aan een stoom steenfabriek met een ringoven. Dat betekent dat het bedrijf veel moderner was dan de andere steenfabrieken die toen in de Bommelerwaard stonden. De investeringen die voor de bouw van de fabriek in Nederhemert nodig waren, werden grotendeels opgebracht door een industrieel op afstand. Ridder Frederik Hendrik Huyssen van Kattendijke was zijn naam, telg uit een aanzienlijk Zeeuws geslacht

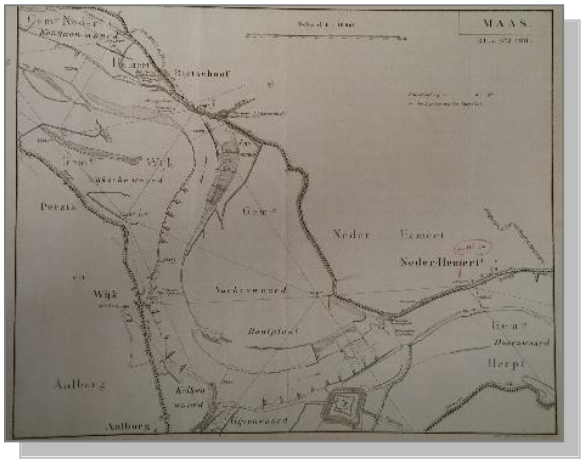

en kleinzoon van baron Carel van Nagell van het kasteel Nederhemert. Zijn moeder, Gustavine Otteline Frederique Sophie van Nagell, had een grote uiterwaard aan de Maas geërfd.

Deze waard ligt tussen Nederhemert en Aalst in, schuin tegen over het kasteel Nederhemert aan de overkant van de Maas. De uiterwaard bestond uit wei- en hooiland, bosjes, grienden en waterpartijen, waaronder een restant van een oude Maasarm. Ooit was dit hele terrein eigendom van de heer van Hemert. Een gedeelte van de waard werd 'Rijswaard' genoemd. Een rijswaard is een buitendijkse aanplant van wilgengriend.

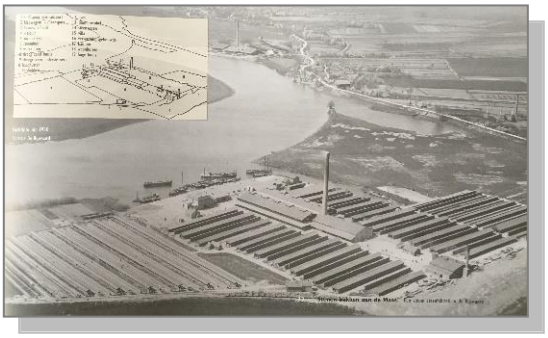

Sporen in het landschap

De aanblik van het rivierenlandschap is jarenlang bepaald door de hoge bakstenen schoorstenen van de steenfabrieken. Het was niet alleen de horizon die ze aankleedden, de fabrieken lieten talrijke andere fysieke sporen achter in het landschap, diepe sporen zelfs. Zo ook in het geval van De Rijswaard.

Steenfabriek De Rijswaard is gebouwd op een smal deel van een uiterwaard in de Maas die stroomopwaarts gezien heel breed begint. Dat smalle deel was in het verleden nog smaller, zo zagen we aan de hand van opeenvolgende oude kaarten. De aanleg van kribben en het planten van wilgen rijshout, waar dit gedeelte van de waard naar genoemd is, zorgden voor de aanslibbing van grond. Grondeigenaren langs de rivier wonnen graag land aan, omdat dit zo vruchtbaar was. Dat de landaanwinning vaak ten koste ging van de mensen die aan de overkant van de rivier woonden, namen ze op de koop toe. Omdat de landaanwassen in de rivier uitstaken, kwam de hoofdstroom dichter bij de dijk aan de andere kant van het water te liggen, met alle gevolgen van dien.

Een deel van de aanwas tussen Aalst en Nederhemert was vooral nodig om de Maasdijk aan de kant van Aalst te beschermen. Die ligt hier namelijk dichtbij de rivier en liep kans door de stroming beschadigd te worden, of zelfs in de Maas te belanden. Op de plaats waar later

de steenfabriek gebouwd werd moet veel klei zijn opgeslibd, grondstof voor de steenbakkerij.

Eilanden

De steenfabriek n in het rivierengebied waren bij hoog water steevast te herkennen als een soort eilanden in de uiterwaarden. De fabrieksterreinen bleven meestal wel droog, maar de uiterwaard er omheen niet. Dat kwam omdat de fabrieksterreinen waren opgehoogd, terwijl het maaiveld in de buurt van de fabrieken was verlaagd. Daar werd namelijk de klei weggehaald die voor de steenbakkers nodig was. Dit hield voor de Tweede Wereldoorlog meestal in dat onder de teeltlaag maximaal een paar meter klei werden afgegraven door grondwerkers die met de spade en schop werkten. Na gedane graafwerkzaamheden werd het terrein gladgestreken, de teeltlaag ging er weer overheen, en vervolgens kon de boer als vanouds zijn gang gaan op grond die geleidelijk aan opnieuw aanslibt. Want nog steeds laten de rivieren met elk hoogwater een laagje slib achter.

Het terrein van De Rijswaard zelf blijft bij hoge waterstanden van de Maas helemaal droog, terwijl het terrein van de naastgelegen betonfabriek nogal eens blank komt te staan. Grote stukken van de uiterwaard in de buurt van de Rijswaard zijn na kleiwinning opgehoogd met zand uit de Maas of met grond die niet geschikt was voor de steenbakkerij. Tot de Tweede Wereldoorlog werden bij De Rijswaard geen diepe gaten of 'putten' gegraven, zo blijkt uit historische luchtfoto's.

Putten

Hoewel de eerste graafmachines al na afloop van de Eerste Wereldoorlog in zwang kwamen, doken ze in Aalst/Nederhemert pas na de Tweede Wereldoorlog. De graafwerkzaamheden konden vanaf dat moment veel grootschaliger worden aangepakt. Niet langer schepten ploeterende mannen klei in de kiepkarretjes die door een locomotief werden voortgetrokken. Grote graafmachines vulden af en aan rijdende vrachtauto’s in luttele minuten met tonnen grond. De grond werd meters diep weggegraven, met als gevolg dat diepe putten in de uiterwaard verschenen. Deze werden steeds opnieuw, steeds dieper, uitgegraven. Putten die te dicht in de buurt van de steenfabriek kwamen, werden naderhand dichtgemaakt, om te voorkomen dat het fabrieksterrein zou verzakken of last van hoog water zou krijgen. Een deel van de huidige oven van De Rijswaard is gebouwd op zo'n gedempte kleiput.

De putten hebben de uiterwaard in de buurt van De Rijswaard ingrijpend veranderd. De kleigaten zijn aangevuld met zandputten, die niet van De Rijswaard zijn. Alle putten zijn inmiddels erg diep en slechts door smalle stroken grond van elkaar gescheiden. Dat alles zorgt ervoor dat ze als natuurgebied minder waarde hebben dan wanneer de gaten kleiner en ondieper zouden zijn. Toch is bij recente inventarisaties gebleken dat allerlei interessante amfibieën in en om de putten huizen. Regelmatig worden hier bovendien bijzondere vogels waargenomen, naast de sporen van een bever die zich hier recent heeft gevestigd."

De klei- en zandputten zijn ook van belang vanwege hun waterbergend vermogen. Omdat naar verwachting de grote rivieren in de toekomst steeds meer water te verwerken krijgen, is het zaak ervoor te zorgen dat de rivierbeddingen die toevloed aan kunnen. 'Ruimte voor de rivier' is dan ook het beleid in Nederland. Overal in de uiterwaarden wordt tegenwoordig hard gewerkt om de capaciteit van het winterbed van de rivieren te vergroten. De diepe gaten in de uiterwaard bij Aalst dragen daar het nodige aan bij. De meeste klei die in de Rijswaard wordt verwerkt, komt allang niet meer uit kleiputten in de buurt, maar uit heel andere delen van het land, zelfs uit Duitsland. Bij het afgraven van de klei wordt ernaar gestreefd de omgeving zo min mogelijk aan te tasten. Het grootste deel van de grondstoffen wordt per schip aangevoerd. De verschillende kleisoorten worden in Aalst laagsgewijs op de 'kleibult' naast de fabriek gelegd, waar ze een tijd moeten besterven voordat ze verder kunnen worden verwerkt. De bakstenen die nu in De Rijswaard gemaakt worden, hebben dus een erg variabele herkomst.

Vijftigers

Gerrie Groeneveld werd 50 jaar
en weten jullie wat op het spandoek staat:
Vandaag ziet Sarah Gerrie
Dus maak flink kabaal
Want ze heet niet voor niets tante Herrie.

Thea van Hemert werd 50 jaar en iedereen mocht dat weten als wist Thea er zelf niets van.
Achteraf had Thea s 'avonds van te voren wel wat gehoord buiten toen ze op bed lag maar s 'morgens op haar verjaardag deed Thea de gordijnen open zie: een groot spandoek voor het raam.
Wat zou daar op staan? Gauw naar buiten want dat wilde Thea wel weten.
En wat stond er op het spandoek.
THEA IS 50 JAAR EN IS NOG LANG NIET MET DE SCHOONMAAK KLAAR.
Ja Thea is altijd aan het schoonmaken ook bij andere mensen vandaar dat spandoek dat Thea wel kon waarderen.

Een Hèmers meisje in Zaltbommel

Een Hèmerts meisje in Zaltbommel.

Anneke van der Werken is 45 jaar, en geboren in Nederhemert.
Tegenwoordig is ze woonachtig in Zaltbommel.
Je zou niet zeggen, dat ze al 45 jaar is als je haar ziet, maar het is toch echt waar.
Ze is de dochter van Sjaan en Teus van der Werken en heeft één zus Everdina.

Everdina is getrouwd met Erwin den Elshof en woont in Neede. Dit is best wel een eind weg, maar ze komt regelmatig met haar man en dochtertjes Sanne en Sarah in Nederhemert op bezoek.
Anneke zorgt dat ze er dan ook is, want het is fijn voor Sjaan om haar gezin bij elkaar te hebben, zeker nu een jaar geleden haar man gestorven is en voor Anneke om haar zus, zwager en nichtjes te zien.
Zo nu en dan gaan Anneke en Sjaan in Neede op bezoek, de buren Marijn en Ina Groeneveld rijden er dan met hun heen, wat erg gezellig is.
Anneke is in Nederhemert opgegroeid en heeft daar de kleuterschool “de Woelwaters” bezocht.
Na de kleuterschool is Anneke naar de toenmalige Julianaschool in Zaltbommel gegaan tot haar 18e jaar. Toen was haar opleiding afgerond en werd er gezocht naar passend werk.

Ze heeft eerst een werk/leer opleiding gevolgd bij de WWG, het huidige Lander.
Zo is ze begonnen bij de kleine verpakkingen, maar daar was ze al snel te goed voor, zodat ze intern een opleiding kreeg voor het werken bij

de afdeling grote verpakkingen. Dit heeft ze met veel plezier een aantal jaren gedaan.
Ze is nu werkzaam in de kantine, wat ze helemaal een leuke baan vindt.
Ze doet het met zoveel plezier en inzet, dat ze haar daar echt niet kunnen missen.
Ook met haar collega's heeft ze goede contacten, waardoor ze graag naar haar werk gaat.
Er is een gezellige sfeer, fijne begeleiding en een duidelijke structuur, die Anneke op het lijf geschreven is.

Anneke heeft een goed geheugen voor verjaardagen en telefoonnummers en ook is ze erg muzikaal.
Ze heeft tot het einde, deel uitgemaakt van de drumband in Nederhemert, evenals haar zus.
Anneke hoefde geen noten te kennen, ze speelde zo op gevoel haar partij mee.
Helaas is de drumband wegens te weinig nieuwe leden opgeheven, maar gelukkig heeft Anneke inmiddels een nieuwe invulling gevonden op muzikaal gebied.

Anneke was slechts kort ingeschreven voor een plaatsje in Zaltbommel in een woongroep van begeleid wonen, toen er in 2008 bericht kwam dat er in Bommelstein een plaatsje vrij was.
Het was wel even slikken voor iedereen, want het kwam sneller als ze verwacht hadden en intussen had haar zus een woning, dus die zou in dezelfde tijd ook het ouderlijk nest gaan verlaten.
Voor hun ouders werd het wel erg stil thuis zo.
De beslissing was echter zo genomen en zo kwam Anneke in Bommelstein te wonen. Bommelstein is een woning met 24 bewoners, die opgedeeld waren in 4 groepen. Anneke kwam in de groep met de jongere bewoners. Ze hadden een eigen woon/slaapkamer en een gezamenlijke woonkamer, keuken en badkamers.
In Bommelstein woonde tevens een dorpsgenoot van Anneke, Gerrit Hobo, wat ook wel gezellig was.
Het was in het begin wel erg wennen, maar ze heeft het erg naar haar zin gehad in Bommelstein.
Ze is erg sociaal en begint dan ook enthousiast te vertellen over bewoners van Bommelstein en hoe het met hun gaat, ook al woont ze nu in een dependance ze blijft betrokken bij het wel en wee van de locatie aan de Bloemkeshof.
De bewoners van Bommelstein, die dit leuk vinden, konden op woensdagavond om de 14 dagen naar "Avondje Uit", dit is een avond georganiseerd door vrijwilligers, waarop gezellige dingen werden gedaan. Er werden knutselwerkjes gemaakt, er is altijd een kerstdiner, ze gaan bowlen of een boerderij bezoeken en ze eindigen het seizoen altijd met een barbecue.
Anneke heeft zich ook aangemeld voor deze avonden en ze gaat er nog steeds met veel plezier naar toe.
Tevens heeft de leiding in Bommelstein Anneke gestimuleerd om een hobby op te pakken en toen ze hoorden, dat Anneke graag muziek maakt en muzikaal is, was er al snel een goed advies.
Anneke werd lid van de Boemeltjes in Tiel.
Een orkest, waarin mensen, met en zonder een verstandelijke beperking, samen muziek maken.
Ze is erg muzikaal en geniet enorm van het maken van muziek, dus gaat ze elke donderdagavond met de regiotaxi naar Tiel om te repeteren.
Ze treden verschillende keren per jaar op. Zo ook op koningsdag in samenwerking met de Oranjevereniging Tiel in de Maartenskerk in Tiel.
Ze geniet van de gezellige repetitie avonden en van de optredens samen met mensen, die het allemaal leuk vinden om met elkaar muziek te maken.
Zo had Anneke al snel haar draai gevonden in Bommelstein.

Anneke was echter zo zelfstandig, dat zij in aanmerking kwam voor een nieuwe woongroep, die gerealiseerd ging worden in de Waluwe.

Er werden 11 appartementen gebouwd met een centrale ingang en een gezamenlijke woonkamer en keuken, waar iedereen met elkaar eet of samen komt als daar behoefte aan is.
Ieder appartement bestaat uit een woon/slaapkamer, een toilet en douche, hier kunnen de bewoners zich terugtrekken.
De bewoners worden begeleid door mensen van Bommelstein en STMR.
Begeleiding is aanwezig op door-de-weekse dagen van 14.30 tot ca. 21.00 uur en in het weekend van 13.00 tot 21.00 uur.
Mocht er buiten deze tijden behoefte zijn aan hulp, dan kunnen ze hulp in roepen bij Bommelstein of STMR.
Er wordt gezamenlijk gegeten en om de beurt meegeholpen bij het koken.
Van tevoren wordt een boodschappenlijstje gemaakt en de boodschappen doen ze zelf.
Al met al heeft Anneke het hier erg naar haar zin.
Het gaat met Anneke goed, als ze elke dag hetzelfde doet en haar weekindeling ook vastligt.
Ze heeft het naar haar zin op haar werk, woont leuk samen met haar medebewoners in de Waluwe, geniet van de Boemeltjes en haar Avondje Uit en van de bezoekjes aan haar moeder in Nederhemert om de 14 dagen met de Regiotaxi.
Deze structuur heeft ze nodig en daar voelt ze zich het best in en zo leeft een Nederhemerts meisje erg naar haar zin in Zaltbommel.

Oproep!

Een vreemd bordje…

Een vreemd bordje…(?)

Wellicht is het u weleens opgevallen dat op het straatnaambordje ‘Kerkplein’, aan de Kapelstoep, een pijltje staat. Daar zit een klein verhaaltje achter. Mij is gevraagd dat hier te vertellen, dus bij deze.

Het was 14 augustus 1999. Groot feest aan het Kerkplein want ik werd 8 jaar! Een hele leeftijd natuurlijk 😉. Ik was dus al vroeg uit de veren, samen met mijn zus en broer, die het natuurlijk minstens zo leuk vonden als ik. Mijn vader was aan het klussen bij familie, dus waren we alleen met mijn moeder thuis. Terwijl ik vol spanning mijn cadeautjes uitpakte, ging mijn moeder op de bank liggen omdat ze zich niet zo lekker voelde. ‘Wat raar op mijn verjaardag’ dacht ik nog, maar ja de cadeaus waren uiteraard veel belangrijker dan mijn moeder 😉. Na een tijdje bleek het toch niet echt goed te gaan met mijn moeder: hartritmestoornissen. De ambulance werd gebeld.
Nu was het gelukkig geen levensbedreigende situatie, maar het duurde behoorlijk lang voor de ambulance er was. Wat bleek: ze konden het niet vinden!
De navigatiesystemen waren toen nog niet zo optimaal als nu en de ambulancechauffeur had niet gezien dat je door de Hophoven moest rijden om op het Kerkplein te komen. De Silcahal en de aangrenzende muur stonden er toen nog, dus was ons huis ook niet te zien vanuit de Kapelstraat. Uiteindelijk werd de plaats van bestemming gevonden, dankzij een voorbijganger die de weg wees aan de ambulancechauffeur.

In de periode die volgde kwam het nog met enige regelmaat voor dat de ambulance moest komen. En steeds weer gebeurde het dat ze het Kerkplein niet konden vinden.

Wij als kindertjes maakten ons toch ‘zorgen’ over hoe dat toch moest als de situatie meer levensbedreigend zou zijn geweest. Want wat als de ambulance dan te laat kwam doordat ze de weg niet konden vinden… We hebben toen een briefje geschreven naar de gemeente of ze de bewegwijzering wilden verduidelijken.

En zo gebeurde het. Binnen enkele weken kregen we ‘ons’ bordje!

Wietske van de Werken – van der Toorn

Zachtjes varen!

Wilt u zachtjes varen, mijn dochter zwemt hier.

De Dode Maasarm is een prachtig stukje (vaar)water wat uitkomt op de afgedamde Maas. Het scheidt Nederhemert Zuid van Noord. Veel inwoners, camping- en hotelgasten van Nederhemert, Aalburg en Zaltbommel recreëren hier.

Veel vaders en moeders houden dan ook hun hart vast, als er weer zo'n snelle motorboot met hoge golven, langs hun zwemmende, roeiende of zeilende kind vaart. Afgemeerde (woon)boten liggen te dansen op het water, afmeerconstructies breken af, het geluid is soms oorverdovend.
Tevens wordt onherstelbare schade aan milieu en ecologische natuurwaarden toegebracht. De vogel- en visstand ondervindt veel hinder. Maar ook de bever familie die een burcht heeft aan de Zuidkant, heeft veel last van deze speedboten met hun golven.

Om het recreëren voor de gebruikers plezierig en veilig te blijven houden, vragen wij de gebruikers van snelle motorboten zich te houden aan de maximumsnelheid van maximaal 9 kilometer en te letten op hun golfslag.

Maximumvaarsnelheid
De meeste vaarweggebruikers houden zich aan deze maximumsnelheid van 9 km/u. Toch komt het helaas nog regelmatig voor dat met name speedbootbezitters uit onze eigen gemeente met een snelle motorboot deze snelheid frequent overtreden. Hiermee wordt de veiligheid van anderen in gevaar gebracht. Snel varen langs woonarken en afgemeerde schepen en door gebieden met veel zwemmers, roeiers en zeilers is niet alleen onprettig voor de andere gebruikers van het water maar het levert vooral levensgevaarlijke situaties op.

Goed zorgen voor je eigen boot.
Puur technisch gezien, is het voor de motor van je speedboot beter om deze eerst op temperatuur te laten komen. De olie is dan vloeibaarder en verdeelt zich beter tussen de zuigers en komt zo ook boven in je motor. Zelfde geldt bij terugkomst; laat de motor minimaal 10 minuten al varend afkoelen, voordat je de motor uitzet. Als je boot in één van de jachthavens ligt in de dode Maasarm, is rustig wegvaren en terugkomen dan ook niet alleen belangrijk voor alle recreanten, maar ook voor de levensduur van de motor van je speedboot. Wil je hier meer over weten, lees dan http://www.autoblog.nl/nieuws/turbos-laten-afkoelen-zo-zit-het-93709

Samenwerking partijen
De gemeenten Zaltbommel, Aalburg, Woudrichem, alsmede de politie en Rijkswaterstaat zijn in 2016 dit samen gaan aanpakken. Ook voor 2017 staan er veel (snelheid) controles gepland. Schippers van snelle motorboten krijgen dit jaar extra aandacht van deze gemeenten, de politie en

Rijkswaterstaat. Er zal extra aandacht zijn voor de duidelijke leesbaarheid van de kentekens op snelle motorboten en de maximumsnelheid van 9 km/u op de Afgedamde Maas en dode Maasarm, uiteraard zal ook handhavend opgetreden worden.

Wij roepen alle vaarweggebruikers op om de maximumsnelheid in acht te nemen en zich aan de regels te houden om zo bij te dragen aan een veilige en rustige dode Maasarm waarin een ieder plezierig kan recreëren.

Dorpsgenoot Adri van Tol namens de jachthavenbezitters, de Kasteel Camping Nederhemert Zuid, de woonbootbewoners, de Bed & Breakfast bezitters en de recreanten, welke zwemmen, zeilen en roeien op de Afgedamde Maas.

Jubilaris in het bestuur van VVN

Jubileum Veilig Verkeer Nederhemert.

Op 9 maart zat Anja Schouten van de - Werken 25 jaar in het bestuur van V.V.N Nederhemert.
Van deze vijfentwintig jaar is Anja al 23 jaar secretaresse.
Tijdens de algemene ledenvergadering in dorpshuis De Gaarde werd ze daarom in het zonnetje gezet. Ze kreeg hiervoor namens Veilig Verkeer Nederland een oorkonde met daarbij een waarderingsspeld uitgereikt.
Ook een bosje bloemen hoorde hier natuurlijk bij, die ze aangeboden kreeg namens Veilig Verkeer afdeling Nederhemert.
Anja kreeg met haar man een etentje aangeboden voor de inzet voor onze afdeling.
Anja nogmaals gefeliciteerd en bedankt voor je inzet.

Namens V.V.N. - afdeling Nederhemert

Projectavond op “De Wegwijzer”

Julia en Janneke vertellen erover:

Projectwee

Van 20 tot en met 24 februari was het projectweek op De Wegwijzer. Elke groep heeft wat moois gemaakt. Het onderwerp was: van…tot… . Hier ziet u een overzicht van alle groepen.

- Voorschool: van graan tot brood.
- Groep 0: van schaap tot sok.
- Groep 1: van koe tot melk
- Groep 2: van klei tot huis
- Groep 3: van aardappel tot chips
- Groep 4: van rups tot vlinder
- Groep 4/5: van sneeuw tot zee-druppel
- Groep 5/6: van graankorrel tot ei
- Groep 6: van cacao tot chocola
- Groep 7: van hout tot Cruiseschip
- Groep 8: van water tot land

We willen alle klassen in het kort even langslopen.

De voorschool:

De kinderen hebben allemaal heel hard gewerkt en hebben allemaal iets leuks gemaakt. Zoals: een oven van karton, een zelfgemaakte bakker en broodjes en ze verkochten stroopwafels.

Groep 0:

In het lokaal stonden hooibalen met daarin een hokje met lammetjes. Ook stond er een weefmachine. Ze verkochten er broches.

Groep 1:

In de gang kwam je al hele leuke dingen tegen, want een geit stond ons op te wachten. Elk kind had een vrachtwagentje gemaakt om zuivelproducten te vervoeren. Ze hadden ook autootjes voor op het land meegenomen, een melkschuur van hooibalen. En ze verkochten ijsjes in verschillende smaken en zuivelproducten, en je kon een koe melken.

Groep 2:

In groep 2 hadden ze hard gemetseld om een muurtje te bouwen. Ook hadden ze een huis van karton gemaakt en als je naar binnen keek zag je een gezellige woonkamer. Je zag er een betonmolen en je kon naar een filmpje kijken.

Ook verkochten ze zelfgemaakte chocolade legosteentjes en je kon er een foto kopen van de kinderen die er bezig waren met metselen.

Groep 3:

In deze klas waren ook superleuke dingen gemaakt. Als je de deur binnen kwam hingen daar slingers van chips zakjes je te wachten. Er was een tuin waar aardappels werden geplant. Ook kon je zelfgemaakte chips proeven. Ze verkochten zakjes chips.

Groep 4:

Als je deze klas binnenkwam werd je gelijk al vrolijk door de vlinders die je zag. Je zag heel duidelijk hoe een rups een vlinder werd. Er was een echte rups in de klas, en ze hadden een vlindertuin nagemaakt. De vlinders die in die vlindertuin waren, waren door de kinderen zelf gemaakt. Ze verkochten ringen met een vlinder er op, schrijfboekjes en vlinder sleutelhangers

Groep 4/5:

In deze klas werd heel goed uitgebeeld hoe de sneeuw naar zeedruppel verandert: De sneeuw op de berg smelt, dat water gaat naar de rivier. Het water in de rivier verdampt en dat gaat naar de wolken. En zo ontstaat er regen of sneeuw. Je kon naar het verhaal kleine wolk luisteren. Ze verkochten er zakjes pepermunt.

Groep 5/6:

Toen je binnenkwam zag je gelijk de eierkraam en het raam met gordijntjes. Daarna kon je een maquette zien waar graan op groeit en als het geoogst was dat het naar de fabriek ging. Dan stond je naast een zelfgemaakte schuur. In de schuur stond een box waarin kuikentjes zaten die net uit het broedmachine kwamen. Ook kon je een film kijken van de kinderen die bezigwaren. Er stond ook een eierkraam waar je van alles met ei kon kopen

Groep 6:

Een groene Indiaanse hut vlak bij de cacaoplantage. Dit was het eerste wat je zag, wanneer je de klas binnen stapte. Ook zag je een fabriek waar chocola werd gemaakt. Want dat was tenslotte het thema van groep 6. Voorin de klas stond een bank. Je kon er op gaan zitten en cacaobonen proeven. In het lokaal stond ook een winkeltje waar ze chocola verkochten in verschillende smaken onder andere puur, hazelnoot en melk.

Groep 7:

Om de klas binnen te komen had je een ticket nodig. Je liep over een loopplank de klas binnen. Er was een muur met een raam erin. Daarin zag je een kamertje van een cruiseschip. Ook zag je zelfgemaakte kanootjes van hout. Ze verkochte verse vis.

Groep 8:

Allemaal je adem inhouden, want we gaan onder water. Dat was ook het onderwerp van deze klas. In de klas was veel te zien over water, zoals dijken, stoomgemalen, molens, molengang, de Beemster en er was ook een echte molen in de klas. Ze verkochten bakspullen van de molen.

Tot slot

Het was erg druk en het was een geslaagde avond. Er waren veel mensen komen kijken naar de klassen.

Gemaakt door Janneke Oomen en Julia Struijk (groep 8)

TOP fietsclub

Fietsclub TOP

De Hemertse fietsclub Top heeft voor komend seizoen weer een aantal fietsritten gepland door het mooie landschap van de Bommelerwaard en soms wel eens even er buiten.
Voor iedereen die graag een middagje wil fietsen met de groep, nodigen wij u uit om een keertje mee te gaan. Als je eenmaal een keer mee geweest bent dan weet je ook wat het is, heerlijk fietsen met de groep, je zult er geen spijt van krijgen.
Het maakt niet uit hoe vaak je mee wilt of kan, je bent echt niet verplicht om elke keer mee te gaan, daar is iedereen vrij in.

Maar de fietsclub heeft wel een paar spelregels!

- Spelregel 1: om 13.30 uur op woensdagmiddag, om de veertien dagen, starten wij op het plein bij de ingang het dorpshuis.
- Spelregel 2: je hoeft je niet aan of af te melden.
- Spelregel 3: met regen en koud weer gaat het fietsen niet door.
- Spelregel 4: om 13.30 uur vertrekken wij bij het dorpshuis met diegene die er dan zijn.

Er is altijd een pauze, om wat gezellig te kletsen, met daarbij koffie, een biertje of wat anders. Maar let op: alle consumpties komen voor eigen rekening want de club heeft geen cent te makken.
Een gezelligheidsclub waar je geen contributie hoeft te betalen, waar maak je dat nog mee!

Het is de bedoeling dat we op woensdagmiddag 12 april voor de 1e keer dit jaar op pad gaan.

De andere fietsdata zijn:

- 26 april
- 10 mei
- 24 mei
- 7 juni
- 21 juni
- 5 juli
- 19 juli
- 2 augustus
- 16 augustus
- 30 augustus
- 13 september

dan hoopt de fietsclub voor de laatste keer 2017 een middag weg te gaan.

De hartelijke groeten van de leiding van deze fietsclub, Celia Biesheuvel en Cor van Hemert.

Een zestiger stelt zich voor…

Een Hèmerse zestiger …

Mijn naam is Frans van Steenbergen, geboren op 7 December 1950 te Gameren.
Na de basisschool ben ik naar de land- en tuinbouwschool in Bruchem gegaan.
De land- en tuinbouw hadden niet echt mijn belangstelling. De vrachtwagen was meer mijn ding.
Na de school, die ik met goed gevolg heb doorlopen, ben ik gaan werken bij van Tuyl in Gameren als heftruckchauffeur.
Op 19-jarige leeftijd kon ik eigenlijk op de vrachtwagen.
Ik heb bij van Tuyl gewerkt tot 2001, toen is alles overgegaan naar Bakker transport te Texel.
Daar heb ik gewerkt tot mijn pensioen in 2013.
In 1973 ben ik getrouwd met Dineke de Noo en zijn wij in Nederhemert gaan wonen.
We hebben 2 kinderen en 4 kleinkinderen.
Na mijn pensioen kreeg ik tijd voor hobby´s en ben toen lid geworden van het Hèmers visserskoor.
Als het mooi weer is gaan we ook graag een eindje fietsen.
Verder heb ik weinig meer te melden en geef de pen door aan Karel Dekkers (de Prie)

Aan boord van de Hamaritha

Aan boord van de Hamaritha

Sinds 26 november heeft de Hamaritha een nieuw bemanningslid erbij gekregen. Toen is onze prachtige zoon Armin geboren. We lagen pas een weekje met ons schip stil in Nederhemert toen hij, 9 dagen eerder dan we gedacht hadden, ter wereld kwam. Alles mocht goed gaan en was gezond. Zo bijzonder weer om zo'n lief klein baby'tje te hebben, niet te bevatten wat een wonder, 9 maanden bij je gedragen en nu eindelijk kunnen vasthouden!! Grote zus en broer waren ook ontzettend blij om hun broertje nu eindelijk te zien. Vooral voor Bianca duurde het wachten lang, er ging geen dag voorbij of ze vroeg hoe het met de baby was. Ze vond het soms erg zielig voor de baby dat hij in mama's buik zat, want het is daarbinnen zo donker…hij kan helemaal niks zien!! Nadat Armin geboren was volgden er twee drukke weken. Veel visite kwam gezellig aan boord om onze kleine te bewonderen. Voor sommige mensen een hele prestatie, die moesten namelijk hun angst overwinnen omdat ze eigenlijk niet over de loopplank durfde. Zo eng is het allemaal niet, maar ik waardeerde het wel dat ze toch gekomen zijn! Daarna ging ik weer op stap, de voorraad moest aangevuld worden voordat we weer zouden vertrekken. Dus een bezoekje aan de supermarkt, de bakker en de slager volgde. De diepvries is weer tjokvol en m'n voorraadkast ook, dus vertrok de Hamaritha uit het prachtige Hèmert. Normaal na een lange tijd in Nederhemert te hebben gelegen vertrek je met een weemoedig gevoel, althans dat gevoel heb ik dan. Maar nu had ik daar geen last van. Eindelijk rust!! De rust van dat je niet meer de hort op kan om bijvoorbeeld boodschappen te doen. De rust van dat er niet meer op elk moment visite binnen kan vallen. Begrijp me niet verkeerd, ik vind het erg leuk als er visite komt hoor, maar nu na zo'n kraamtijd is het best vermoeiend allemaal. Dus ik was blij dat we weer konden varen. Maar volgens mij was daar niet iedereen het mee eens aan boord. Bianca was fijn 4 weken naar groep 2 op een 'echte school' geweest, en dat was nu weer voorbij nu we weer gingen varen. Ook Rick is een aantal keer naar de voorschool geweest. Hij vond het heel spannend toen we hem op school brachten. Maar ook hij heeft het fijn gehad denk ik, want als we hem ophaalde dan straalde hij!! Het was goed voor ze, een tijdje naar school, om samen met andere kinderen te kunnen spelen. Want dat is iets wat ze wel missen aan boord. Hier op het schip moeten ze zich de hele dag samen vermaken. En soms valt dat niet mee.

Lang hebben we niet gevaren want na twee weken kwamen we weer naar Nederhemert om kerstvakantie te houden. Dit keer lagen we met drie schepen aan de dijk. Ook mijn zwager en schoonzus met hun schip de Destiny en mijn schoonvader met de Aletta lag er. Dus dat was weer heel gezellig.

De weken vliegen voorbij en we hebben ons ritme weer gevonden. Zo'n kleine erbij vergt weer veel van je tijd en ik ben ook blij dat we onze matroos Arie aan boord hebben. Zo heb ik meer tijd voor het huishouden en het verzorgen van de kinderen.

Gelukkig loopt de winter nu op z'n einde. Ook al ziet het er prachtig uit als alles om je heen wit ziet van de sneeuw, maar mijn favoriete weerbeeld is het niet. Ik vind het maar niks al die gladdigheid aan boord. Bevroren dekken en touwen zijn niet handig. En al helemaal niet als je de luiken van het schip eerst sneeuwvrij moet

maken om ze open te kunnen leggen als je moet laden of lossen. Dan moet er flink sneeuw worden geschoven. Terwijl ze in Nederhemert genoten van de prachtig gemaakte ijsbaan aan de Nieuwstraat waren wij onderweg naar Luxemburg over de moezel. Met die strenge vorst moet je goed in de gaten houden of de bestemming waar je naartoe gaat ijsvrij is en of dat het een risicogebied is zeg maar, waar de boel snel kan dichtvriezen. Want zoals je wel kunt begrijpen, een schipper houdt er niet van om vastgevroren te zitten!! Een rivier gaat natuurlijk zomaar niet dicht, er staat immers vaak stroming. De havens zijn vaak sneller bevroren omdat hier stilstaand water is. Maar op drukke plaatsen waar vaak schepen varen

en komen bevriest het zomaar niet natuurlijk. Het liefst gaan we met een vorstperiode niet de kanalen op. Daar heb je het snelst kans dat een vaarweg gesperd is vanwege ijs. Zo gebeurde het dat tijdens deze strenge vorstperiode o.a. het Main-Donau-Kanaal in Duitsland (dat is een 180km lang kanaal dat de rivier de Main verbindt met de Donau) een aantal weken dicht was omdat daar een dikke laag ijs was. 80 cm dik ijs was daar gemeten!! Maar wij hebben dit jaar niet door ijs hoeven te varen gelukkig. Een aantal jaren geleden vroor het ook hard in Nederland en toen was het IJsselmeer ook bevroren. En om dan toch de schepen door te kunnen laten varen doen ze daar op bepaalde tijd varen in konvooi. Dan vaart er voorop een ijsbreker die dus het ijs kapot vaart en zo een vaargeul maakt voor de schepen. Een hele stoet binnenvaartschepen vaart dan achter die ijsbreker aan.

Gelukkig breekt er nu het fijnste seizoen aan: de LENTE!! Heerlijk als alles weer gaat groeien en bloeien. Prachtig om te zien hoe de natuur om je heen zich ontluikt! En het is vooral fijn dat het langer licht blijft. Dat merken we nu ook al goed. Want als we varen eten we met z´n allen in de stuurhut. En dan is het fijn dat je met het avondeten ook met daglicht kan eten. En dat niet alleen, het is gewoon fijn voor de schipper dat de dagen wat langer worden en je langer met daglicht kan varen. En als het donker wordt vaar het schip uiteraard met behulp van de radar.

En terwijl ik dit nu schrijf zijn we onderweg naar Den Helder. We moeten daar ruim 1600 ton grote stenen lossen. In Den Helder zijn we nog nooit geweest met het schip. Altijd weer leuk om nieuwe plekjes te ontdekken. Het is daar een prachtige streek. Je vaart een eindje voorbij Amsterdam bij Zaandam de Zaan op. De prachtige Zaanstreek, met de karakteristieke molens en huisjes met die typische kleuren groen, rood en wit. En een eindje verderop gaan we dwars door de stad Alkmaar heen en zo via het Noord-Hollands-Kanaal naar Den Helder. Waarschijnlijk zijn we er bijtijds, zodat we de auto aan wal kunnen zetten om nog even naar de zee te rijden… even uitwaaien op het strand!!

Kijk… dat zijn nu van die leuke voordelen van leven op een binnenvaartschip!! Geen dag is hetzelfde…

Anneke Bernouw - Verheij

Kaaigezellig

Feestduo Kaaigezellig in vogelvlucht

Ze liepen al een hele tijd met het idee, maar 21 januari hebben ze dan eindelijk hun eerste plaat mogen uitbrengen. Met de feestknaller Kaaikapot willen Martin van Hemert en Ardin van Veen de komende tijd als Feestduo Kaaigezellig de cafés en feesttenten in de buurt op z'n kop zetten.

Heel misschien weten sommige inwoners van Nederhemert het nog wel; de talentenjacht die de Oranjevereniging ieder jaar in dorpshuis De Gaarde organiseerde. Het was nog ver voor de tijd dat het truckpulling-spektakel ons dorp aandeed, want Martin, tegenwoordig 23 jaar, was vijf jaar oud toen hij deelnam aan de zangwedstrijd. Als klein menneke won hij de talentenjacht en sindsdien is hij, voor een aantal vaste kroeg-gangers tot vervelens toe, nooit meer opgehouden met zingen. Toch zag hij het lange tijd niet zitten om aan talentenjachten mee te doen. Tot 28 maart 2015, The Voice of Halosta in het gelijknamige café in Aalst. Daar nam ook Ardin van Veen uit Aalst aan deel en dat was pas de eerste keer dat de twee elkaar ontmoetten. Na een spannende strijd gingen Ardin en Martin er met respectievelijk de publieks- en de vakjuryprijs vandoor. De twee bivakkeerden de rest van de avond samen zingend op het podium en dat beviel goed. Zo goed zelfs, dat op dezelfde avond al een voorstel werd gedaan om op te treden op een bruiloft. Dat bleek de geboorte van een mooie samenwerking tussen een Hèmertse en een Aolsterse. Omdat de avond in Halosta zo gezellig was verlopen was de naamkeuze ook snel gemaakt: Feestduo Kaaigezellig was geboren.

Een jaar na dat eerste optreden en een tiental andere optredens later besluiten de twee om eens te gaan nadenken over een eigen plaat. Tot die tijd vullen Ardin en Martin hun repertoire met Nederlandstalige feesthits, wat ze overigens ook erg goed bevalt, maar een eigen nummer zou natuurlijk nog veel leuker zijn. Ardin verzint binnen no-time een tekst op een bestaand Duits nummer en in april van vorig jaar gaan de eerste mailtjes al naar de producer. Het zou echter nog ruim een half jaar duren voordat de twee ook daadwerkelijk hun nummer zouden inzingen in een studio in Raamsdonksveer. Tal van sponsors hadden hun aandeel in de financiering van het nieuwe nummer en de daarbij behorende videoclip en het feestduo is die sponsors ook zeer dankbaar voor die kans. Het nummer, dat Kaaikapot zou gaan heten, wordt tijdens een heuse singlepresentatie inclusief topartiesten gepresenteerd in Halosta, de plaats waar het voor de twee allemaal was begonnen. Met gastoptredens van Bart van der Stelt en Johnny Gold werd het een avond om nooit meer te vergeten en dat levert tevens de eerste boekingen voor het nieuwe jaar op. Bij die optredens wordt Kaaigezellig gesteund door DEF-TECH Audio, dat de gehele professionele geluidsinstallatie en –voorziening verzorgt.

V.l.n.r.: Ardin van Veen en Martin van Hemert proosten samen met André van Zanten, eigenaar van Halosta, op de presentatie van de eerste single van Feestduo Kaaigezellig. (Foto-credits: Gerald van Zanten)

Nadat de eerste single goed wordt opgepikt (op het moment van schrijven is de videoclip van Kaaikapot op Youtube bijna 20.000 keer bekeken) volgen optredens in voetbalkantines en cafés. Ook tijdens carnaval is het duo druk en zet het menig feest op zijn kop met hun feestnummers en zeer binnenkort volgen er twee optredens in cafés in Nederhemert. Op 25 maart treden Feestduo Kaaigezellig en de Dussense zanger Bart van der Stelt op bij L&L om vervolgens twee weken later, op vrijdag 7 april, samen met Snollebollekes, bekend van onder meer 'Vrouwkes', 'Links, Rechts' en de nieuwste carnavalsplaat 'Hoempapa' een feestje te gaan bouwen in Café De Maas-stroom. Kortom; de komende tijd zijn er aardig wat mogelijkheden om Kaaigezellig in Nederhemert aan het werk te zien en Ardin en Martin hopen zelf zo snel mogelijk met een opvolger van de hit 'Kaaikapot' op de proppen te komen. Wordt dus zeker vervolgd!

Programma feestweek Oranjevereniging

<u>Programma feestweek Oranjevereniging 'Oranje Trouw'</u>

Donderdag 25 mei (Hemelvaartsdag)
14:00 Zeskamp (met 's avonds nog een teamspel)

Vrijdag 26 mei
19:00 Truckshow, vanaf deze tijd zullen de trucks gaan opstellen. Voor de 6e keer zullen er weer vele mooie trucks te zien zijn
20:30: Foute party met Dj Maxx Lips Entree is gratis

Zaterdag 27 mei
09:00 Truckshow, de gehele dag zijn de trucks nog te bewonderen
10:00 Tractor- & Oldtimertocht, vanaf deze tijd mogen de voertuigen worden opgesteld en zich inschrijven. Vanaf 11:00 zullen ze gaan vertrekken voor een mooie rondrit. Na afloop zijn de oldtimers en tractoren nog te bewonderen!

Dinsdag 30 mei
16:00: 40+ middag gezellig eten met z'n alle met een leuke quiz en bingo. Entree: € 2,50

Woensdag 31 mei
15:00 Kindermiddag voor kinderen tot 14 jaar alle kinderen mogen weer blijven eten!!
20:00 Kienen, met weer leuke geldprijzen! Er worden 10 rondes gekiend en daarna nog een superronde

Vrijdag 2 juni
18:00 Truckpulling
19:30 de puntenwedstrijd zal van start gaan entree: € 6,- leden en € 10,- niet leden

Zaterdag 3 juni
Gehele dag Opruimen
16:00 Vrijwilligers bbq

Uiteraard kunnen wij bovenstaand programma niet uitvoeren zonder hulp van vrijwilligers. Daarom hopen we ook dit jaar weer dat er weer een goede opkomst zal zijn om ons te komen helpen! Want zonder vrijwilligers zijn we nergens

Programma Koningsdag Oranjevereniging

Koningsdag 2017

27 April is het weer Koningsdag, dit jaar valt Koningsdag op donderdag. Deze dag willen wij weer graag met u, groot en klein, gaan vieren. Ook dit jaar mogen we weer bij het oude terrein van de gebr. Vos zijn, hiervoor hartelijk dank alvast! Vanaf half 10 mogen de kinderen weer komen op de kleedjesmarkt om hun spulletjes te verkopen. Om 10:00 willen we het Wilhelmus zingen en de vlag hijsen. Iedereen is natuurlijk welkom om mee te komen zingen en om daarna te komen kijken en misschien wel iets leuks te kopen van de kinderen.

Om 11 uur zal er weer een zeepkistenrace plaatsvinden. Dit jaar hebben we iets nieuws bedacht, kinderen die graag een zeepkist willen bouwen maar het lukt thuis niet, mogen op woensdagmiddag 19 april bij Gerrit Robbemondt in de hal een zeepkist bouwen. Je moet dan wel je eigen wielen meebrengen! Vanaf 13:00 is iedereen welkom. Vrijwilligers die de kinderen willen helpen met bouwen zijn uiteraard ook welkom!!

Vanaf 15:00 gaan we weer op de fiets puzzelen tijdens de fotofietspuzzelrit. Hopelijk wordt het dit jaar goed fietsweer!

Bij terugkomst van het fietsen is er de mogelijk om een rondje te toeren op de solex. Hiervoor vragen wij een bijdrage van € 5, per rit (een rit duurt ongeveer een kwartiertje).

Ook aan de innerlijke mens is gedacht, er zijn weer heerlijke friet en snacks, warme en koude dranken te koop!

19 april vanaf 13:00 uur zeepkist bouwen!!

Programma Koningsdag:

09:30 start kleedjesmarkt

10:00 vlag hijsen en Wilhelmus zingen

11:00 zeepkistenrace

15:00 Fotofietspuzzeltocht

17:00 Solex rijden

Nederhemert Zuid: Leo en Willie van Ooijen

Met pijn in het hart…

Leo en Willie van Ooijen verlaten 't Eiland
Na ruim dertig jaar verruilen Leo en Willie van Ooijen hun zo geliefde Eiland voor Aalburg in Noord-Brabant. Het prachtig gelegen huis aan de Kasteellaan 9, met uitzicht op het nest van de ooievaar, moet het doen zonder de bekende stemmen. Leo en Willie hebben er alle vertrouwen in dat de nieuwe bewoners, de familie Mortier uit Vlijmen, zich snel thuis zullen gaan voelen. Beiden vertellen: "Het is geweldig mooi wonen op 't Eiland, de bosrijke oase in het rivierengebied. De ruimte, de rust en het uitzicht: we zullen het missen. Maar ook de grote saamhorigheid, het altijd voor elkaar klaar willen staan, de oprechte belangstelling als er verdriet onder je dak huist, dat alles is uniek voor deze kleine gemeenschap."

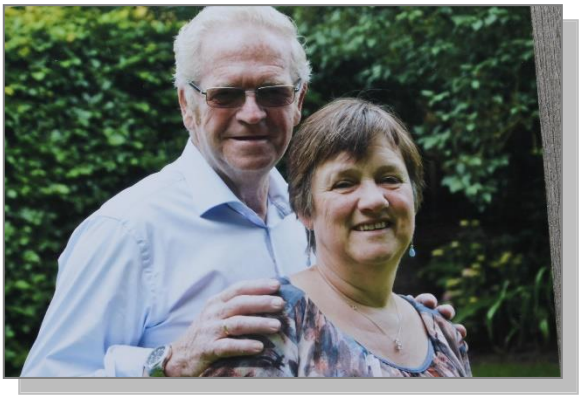

Melkwit: een traktatie
Onder het genot van een kopje thee laten we hun levens op een ochtend voorbij komen. Willie werd in 1954 als oudste geboren in het gezin van bakker Henk en Lies Smits te Nederhemert-Noord. "Wist je dat mijn moeder ooit woonde op de Hoef, hier op 't Eiland en dat ze van daaruit is getrouwd? Het was hard werken bij ons thuis. Door de week hadden we wit en bruin brood en in het weekend kwamen daar de broodjes, de krentenbollen, het krentenbrood en het melkwit bij. In Hèmert was het gebruikelijk om op zondag te smullen van een snee melkwit met suiker, een traktatie. Bezorgen deden we niet alleen in het dorp, maar ook in Aalst, Delwijnen, Wellseind enz. De decembermaand was altijd druk en gezellig. In het dorp was het ingeburgerd dat de mensen elkaar iets gaven: een kerststol, een banketstaaf, een kerstkrans enz. En omdat de ontvanger van bijv. het kerstbrood niet achter wilde blijven, schonk ook hij/zij iets aan de gever."

Aardbeien op de pont
En hoe verliep het jonge leven van Leo? Nippend aan de koud geworden koffie vertelt Leo dat hij in 1952 in de noodwoning geboren is welke op 't erf stond waar nu de familie Van Arkel woont, buitendijks op 't Eiland. De vader van Leo was Waardsman; hij hield toezicht en had het beheer over de grote uiterwaard, het terrein vanaf de Keersluis Kromme Nol tot voorbij de genoemde noodwoning. Leo: "Die grote (uiter-)waard was in het bezit van mevrouw freule Roseboom, de zus van de baron van Wassenaer. Zij woonde in Noord in het zogeheten Sterrenbos en had in haar testament bepaald dat de waard na haar overlijden in het bezit kwam van de Maatschappij van Welstand. Deze stichting bestaat nog altijd en het oorspronkelijke doel was om protestante boeren in katholieke regio's te ondersteunen. Mijn vader was eerst in dienst van de freule en later werd de Maatschappij van Welstand zijn werkgever. Daarnaast boerde hij voor zichzelf met een stuk of zeven koeikes. We hadden thuis nog een echt gemengd bedrijf inclusief het telen van aardbeien. Direct na de pluk moesten deze met het pontje naar Noord gebracht worden want de opkoper vond het te veel moeite om ze bij ons op te komen halen. Begin jaren zestig overleed mijn vader en dat betekende groot verdriet en een ommekeer in mijn zo ontspannen jeugd. Ik maakte een gedwongen verhuizing mee naar Nederhemert-Noord en dat was zeker in het begin niet gemakkelijk."

Bruchem werd 't Eiland
Leo en Willie vertellen over hun ontmoetingen, over hun verkeringstijd, over het plotselinge

overlijden van Leo's moeder in 1975. Opeens woonde hij alleen in het huis; trouwen was het lichtpuntje in dat jaar. "We trouwden in juli van dat jaar in het gemeentehuis van Vught want daar woonde Willie inmiddels. In het kerkje op 't Eiland werd ons huwelijk ingezegend waarna we een druk bezocht feest hielden in de Speeltuin. Het was een warme, broeierige dag waar twee nog piepjonge mensen elkaar het jawoord gaven."

Het pasgetrouwde stel ging in Bruchem wonen waar hun drie kinderen geboren werden: Diane, Erik en Henk. Inmiddels zijn hun kinderen getrouwd en mogen Leo en Willie zich al zeven keer trotse grootouders noemen met nummer acht op komst. Beiden gaan er eens goed voor zitten want nu komen we bij de kern: hoe was het om op dat Eiland te wonen? "Ooit woonde in dit huis de familie Zwamborn en later een oom van Willie. Echter, het huis en de tuin werden voor ome Cor te groot en wij konden het huis kopen. Een jaar later verhuisden we naar deze stek en hebben hier vanaf dag één met meer dan plezier gewoond. Op ruim 6000 m² is er zoveel mogelijk: een zwembad voor de kids, een kippenhok voor de dagelijkse eitjes, een vijver met talloze waterdieren, een plek om te tuinieren, te relaxen, te ontspannen. De enige

bedenking die we bij de overstap hadden was: is het niet te stil hier: Leo aan het werk, de kinderen naar school in Heusden en Willie alleen? We maakten al snel kennis met de gastvrijheid van de mensen. Met de familie Esch maakten we een poule om de kinderen naar school te brengen, onze buren Spitzers bleken topmensen, met Jans Lanser beleefden we dolkomische avonturen, bij Jan en Truus de Waal ging Willie poetsen. Ik kreeg met Truus een soort van moeder-dochter relatie. Dat zogenaamde eenzame Eiland waar sommigen ons voor gewaarschuwd hadden, bleek een warme en gastvrije gemeenschap te zijn. Onze kinderen hebben hier een geweldig mooie jeugd gekend, zo vrij, zo gezellig, altijd vriendjes die graag wilden komen spelen. Alle drie kinderen hebben het afscheid van hun groep 8 hier in de tuin gevierd compleet met slapen in tenten, barbecue, een nachtelijk kampvuur enz. We kijken terug op een schitterende tijd en vinden het ontzettend jammer dat we dit achter hebben moeten laten. Verhuizen doen we met ons verstand want het onderhoud van tuin en huis wordt te veel. De overstap zetten we met een bloedend hart."

Hoogtepunten

Als je zoals Leo en Willie ruim dertig jaar op dezelfde stek hebt gewoond, zullen er ongetwijfeld hoogtepunten te noemen zijn. Met enige gretigheid steken ze van wal en noteren we slechts een deel van hun highlights. "In de loop der jaren hebben we 't Eiland zien veranderen van een agrarisch dorpje naar een toeristische plek. Als de talloze bezoekers, die wij natuurlijk graag willen laten meegenieten van dit mooie dorp, tegen de avond weer naar huis gaan, is 't Eiland weer voor ons. En waar je ook komt in Nederland, iedereen kent deze plek. Is het niet van de roemruchte boswachter Henk Knoop dan is het wel van het fraai gerestaureerde kasteel, de dikke boom, de speeltuin of het lieflijk gelegen kerkje. Als het nodig is, zijn we er voor elkaar en goed beschouwd zet iedereen zich in voor het behoud van die sfeer. Het hoge water halverwege de jaren negentig was een bijzonder hoogtepunt: iedereen bleef en de saamhorigheid was letterlijk tastbaar. Ander pluspunt: ik (Willie) kom met menige collecte bij ieder huisgezin en ik ben overal welkom. Huis aan huis een praatje. De opening van het

kasteel in 2005 was een groots feest; bijzonder dat onze jongens vanuit dat Kasteel konden trouwen. Andere knaller was de reünie in onze tuin (1994) waar meer dan honderd Eilandbewoners bijeenkwamen. Er werd gevoetbald, er was een puzzeltocht, er was lekker eten en drinken en bovenal was er veel om bij te praten."

Wat nemen jullie mee naar Aalburg?
Met een brede lach wordt verwezen naar de grote container. Leo kon in zijn werkzame leven in de Bouw nooit iets weggooien. Een balk, een stuk ijzer, een verkeerd gemeten stuk glas enz. "Ja, dat alles werd mee naar huis genomen en als er iemand iets nodig had: Leo had het. Logisch dat we niet alles mee konden en wilden nemen met als gevolg dat we maar liefst zeven ton oud ijzer en glas hebben afgevoerd. De tractors gaan natuurlijk wel mee naar Brabant evenals talloze mooie en warme herinneringen. Onze goede God gaat uiteraard ook mee want geloof speelt een grote en belangrijke rol in ons leven. Hij is het die ons op de been houdt en wij voelen Zijn Hand heel duidelijk in de overstap naar de woning in Aalburg."

Henk Poelakker

Uit de gemeenteraad

ChristenUnie

Beste dorpsgenoten,
In deze bijdrage geven we een korte terugblik op de recente ontwikkelingen in de gemeenteraad.

Samenwerken JA - herindelen NEE

De ChristenUnie Zaltbommel vindt het belangrijk om bestuurlijke uitdagingen van de gemeente aan te pakken, en vraagt daarbij aandacht voor samenwerking, efficiency, identiteit en het belang van de burger.

Nu er behoorlijk wat zaken vanuit de Rijksoverheid in Den Haag naar gemeenten worden doorgezet (zgn. decentralisaties) betekent het dat qua inhoud en uitvoering extra belastende taken bij de gemeenten komen te liggen. Om dat goed uit te kunnen voeren is het zaak als gemeenten hierbij op een goede manier samenwerken (op onderdelen waarbij dat samen kan) op een efficiënte manier. Daarbij ben je door samenwerking minder kwetsbaar als er iemand ziek is, of als er iemand vertrekt. Zaltbommel werkt al op een aantal gebieden (kavels) samen met Maasdriel, waaronder ICT, juridische zaken, personeelszaken e.d. en daar lenen zich zeker meer zaken voor. We zijn voor uitbreiding van het aantal kavels voor samenwerking en willen zelfs gaan voor een ambtelijke fusie (één gemeentekantoor).

Waar we wel aan hechten is het eigen karakter en de eigen identiteit van dorpen binnen de gemeente Zaltbommel. Dat willen we graag behouden. Een eigen gemeentelijk beleid waarin u zich op een juiste manier vertegenwoordigt voelt. Politiek moet niet op (nog meer) afstand komen te staan. We willen het bestuur (oftewel de gemeenteraad) dicht bij de inwoners houden en recht doen aan de eigen identiteit. Daarom gaat onze voorkeur uit naar samenwerken en niet naar gemeentelijke samenvoeging (herindeling).

Samenwerken zien wij als een middel om de dienstverlening aan onze inwoners beter, robuuster en goedkoper te maken. De samenwerking moet echter voldoen aan twee criteria, namelijk dat burgers zich gekend en gehoord weten en dat de samenwerking niet leidt tot een grotere afstand van de burger tot de overheid. We zullen hier goed op toezien in het samenwerkingsproces en zien uit naar uw reactie of uw inbreng op donderdag 16 maart over uw visie op het rapport Bestuurlijke Toekomst Bommelerwaard.

Maas-Waalweg

Zoals u weet verandert de Maas-Waalweg, de weg wordt doorgetrokken en er komen nieuwe rotondes op twee kruispunten; bij Delwijnen en bij Nederhemert-Noord. Omdat het ontwerp verbeterd moest worden is de planning een aantal maanden opgeschoven. Rond mei 2017 zal het voorontwerp bestemmingsplan voorgelegd worden. In de periode dat het voorontwerp bestemmingsplan ter visie (inzage) ligt, organiseren de gemeenten Zaltbommel en Maasdriel bijeenkomsten. We hopen u daar te zien.

Wanneer de procedure en de grondverwerving volgens planning afgerond kunnen worden verwachten de gemeenten in het voorjaar van 2018 te starten met de werkzaamheden van de rotonde in Delwijnen.

In 2016 heeft de ChristenUnie een amendement ingediend om de veiligheid op de kruising Maas-Waalweg/Nederhemertsekade te verbeteren door een rotonde te plaatsen. Het amendement is aangenomen en er zijn al mooie stappen in het proces gemaakt. Zo is het ontwerp al besproken met de dorpsraad, politie en Waterschap Rivierenland. Op dinsdag 21 maart organiseert de gemeente een inloopavond in Dorpshuis *De Gaarde* in Nederhemert. U bent van harte uitgenodigd om

tussen 19:00 uur en 21:00 uur langs te komen om het definitieve ontwerp van de rotonde te zien en te bespreken. De verwachting is dat de rotonde in juli 2017 klaar voor gebruik is.

Zorg

De ChristenUnie heeft in 2016 meer dan eens haar zorgen geuit over de onhoudbare situatie bij de Huishoudelijke Hulp. Vanaf 1 januari 2017 bekijkt de gemeente alle afspraken met zorgvragers opnieuw, welke mogelijk tot meer uren kan leiden (aangezien er eerder sprake was van een overschot). Uit verschillende reacties uit de omgeving blijkt echter dat mensen gekort worden. Deze ontwikkeling baart ons zorgen omdat het soms tot schrijnende gevallen leidt. Zeker als er geen sprake is van mantelzorgers die bij kunnen springen of mantelzorgers die overbelast zijn (er komt immers veel af op mantelzorgers en het is vaak onzichtbaar werk). Om de situatie goed onder ogen te zien hoort de ChristenUnie graag ook uw ervaringen.

Milieu

De ChristenUnie is groot voorstander van duurzame energie. We hebben daarom voorgesteld om subsidie te verstrekken aan huiseigenaren die zonnepanelen installeren. Ons voorstel is aangenomen en vanaf 1 februari 2017 krijgen huiseigenaren tot twintig procent van het geïnvesteerde bedrag terug (maximaal 500 euro). Dit maakt de keuze voor zonnepanelen nog aantrekkelijker. De keuze voor duurzame energie is belangrijk, we hebben u en jou daarbij hard nodig.

Mocht u nog vragen hebben, we horen het graag!

Met vriendelijke groeten,
namens de fractie van de ChristenUnie Zaltbommel,

Leon van den Dool

T 06-81899988
M llvddool@gmail.com

Rouw

Op 23 januari 2017

Chris Dudok

In de leeftijd van 69 jaar

Echtgenoot van Carla Dudok

Laatst gewoond hebbend: Veerweg 1

Op 3 februari 2017 overleed

Artje Vos - Struijk

In de leeftijd van 93 jaar

Weduwe van Daniël Vos

Laatst gewoond hebbend: Schoolstraat 6

Op 18 februari 2017 overleed

Teunis Vos

In de leeftijd van 52 jaar

Laatst gewoond hebbend in Terheijden